

نشریه الکترونیکی انجمن ملی خرما ایران

سال سوم / شماره دهم / پاییز و زمستان ۱۴۰۱
irandatesorg.com

خودزنی

در این شماره بخوانید:

- بخش اول - یادداشت ها و مصاحبه ها.....**
- ۶.....
- ۷..... مهندس محسن رشید فرخی: خودزنی.....
- ۸..... مهندس محمد هادی مقدم: لزوم تغییر نگرش به صنعت خرما در کشور.....
- ۹..... دکتر مقداد تکلوزاده: بررسی وضعیت تولید و فرآوری خرما در کشورهای امارات
متحدہ عربی و تونس.....
- ۱۰..... مونا کنعانیان: انجمن نشانه جغرافیایی؛ ساز و کار مشارکتی محلی برای
مدیریت کیفیت محصول.....
- ۱۴..... حسین توحیدی: مصاحبه با مدیر عامل شرکت سورتر هوشمند خرما.....
- ۱۶..... زهرا علیدادی: سس باریکیو خرما.....
- ۱۸.....
- بخش دوم - پژوهش ها و تحلیل ها.....**
- ۱۹..... مهندس رحیم خادمی: گزارش پایش تحولات فصلی تولید خرما.....
- ۲۰.....
- بخش سوم - عملکرد انجمن ملی خرمای ایران.....**
- ۲۲..... گزارش دومین جلسه برنامه ریزی بازار و صنایع پس از برداشت
خرما.....
- ۲۳..... گزارش سومین جلسه برنامه ریزی بازار و صنایع پس از برداشت
خرما.....
- ۲۵..... گزارش پنجمین نمایشگاه بین المللی و تخصصی خرما، فرآوری و
صنایع وابسته فارس.....
- ۲۷..... گزارش جلسه هم فکری ادامه ی اجرای طرح آنالیز ارزش غذایی
خرماهای تجاری.....
- ۲۹..... اولین نشست بررسی چالش ها و فرصت های بسته بندی خرمای
استان سیستان و بلوچستان.....
- ۳۰..... چهارمین نمایشگاه بین المللی تخصصی خرما و صنایع وابسته
استان بوشهر.....
- ۳۳..... برگزاری همایش بین المللی خرما و صنایع وابسته در استان بوشهر.....
- ۳۴..... حضور انجمن ملی خرمای ایران در نمایشگاه زندگی سالم.....
- ۳۷..... دومین نشست بررسی چالش ها و فرصت های بسته بندی
خرمای استان سیستان و بلوچستان.....
- ۳۸..... مسابقه فرآورده های خرمایی.....
- ۳۹..... اطلاعیه.....
- ۴۰..... راه های ارتباطی با انجمن ملی خرمای ایران.....
- ۴۱.....

نشریه الکترونیکی انجمن ملی خرمای ایران
سال سوم / شماره دهم / پاییز و زمستان ۱۴۰۱

مدیر مسئول: محسن رشید فرخی
رئیس هیات تحریریه: مهدی ایرانی کرمانی
گرافیک و صفحه آرایی: نگار کربلایی
عکس: امید غربی
تلفن پذیرش آگهی و مقالات: ۰۲۱۸۸۳۸۱۳۴۱

نشریه نخل ایران _ انجمن ملی خرمای ایران

نشانی: میدان هفت تیر، مفتح جنوبی، کوچه افشار، پلاک ۸، واحد ۷

تلفن: ۰۲۱۸۸۳۸۱۳۴۱ / فکس: ۰۲۱۸۸۳۸۱۳۴۰ / واتس اپ: ۰۹۱۰۸۱۰۱۵۲۰

وب سایت: irandatesorg.com / ایمیل: info@irandatesorg.com / اینستاگرام: @naid.ir

شرکت راهیان تجارت مارین Rahian Tejarat Marine Co.

Agent of NVOCC

- * Providing Export and Import Services on Transship and cross stuff basis.
- * Cross Stuffing Services in :
Emirates , Malaysia and India.
- * Warehousing Services in :
All India and Emirates ports.
- * Having Special Equipments such as :
Reefer , Flatrack , open top and ISO Tank.

نماینده شرکت NVOCC

- * حمل کانتینر وارداتی و صادراتی به صورت Transship و Cross Stuff
- * انجام عملیات (CROSS STUFFING) در امارات ، هند و مالزی
- * ارائه خدمات (WAREHOUSING) در بنادر هند و امارات
- * حمل تخصصی بارهای کانتینر یخچالی ، FlatRack ، Open top و Iso Tank

تلفکس : +۹۸ ۲۱ ۸۷۷۰۰۲۶۹

ایمیل : info@rtmarine.co

وبسایت : www.rtmarine.ir

آدرس: تهران ، بلوار آفریقا ، بالاتر از پل میرداماد ، کوچه تابان غربی ، بلاک ۶۲ ، طبقه اول ، واحد ۲

Add:Unit.2,1st floor , Block No.62,West Taban Alley,After Mirdamad Bridge, Africa Blv,TEHRAN-IRAN

پولاد پویشن

شرکت قطعات پلاستیک

تولید انواع ظروف پلاستیکی IML جهت بسته بندی خرما

تهران، تهرانپارس، خیابان ناهیدی، خیابان میوه، خیابان صبوری، پلاک ۲
تلفن: ۰۲۱-۷۷۳۳۳۳۳۷ | www.pooladpooyesh.com | کد پستی: ۱۴۵۱۱ ۱۶۵۸۶
داخلی فروش: ۱۲۷ | info@pooladpooyesh.com | صندوق پستی: ۱۱۱ ۱۶۸۹۵

سورت‌ر هوشمند خرما

- مبتنی بر پردازش تصویر و هوش مصنوعی (یادگیری عمیق)
- سورتینگ براساس سایز، رنگ، شکل و ریخت شناسی انواع خرما
- جداسازی خارک و رطب و ... از خرما
- تشخیص و جداسازی خرمای خشک و بلبل خورده و ...
- قابلیت کارکرد با انواع خرما (مضافتی، پیارم، زاهدی، کبکاب و ...)
- گارانتی و خدمات پس از فروش ۱۰ ساله

WWW.SORTER.IR

۰۲۱-۴۴۱۷۵۹۱۲

فروشنده دستگاه سورت‌ر خرما

سرایه ویره فروشر از طریق لینک

صادر کننده برتر در سالهای ۹۷ و ۹۸

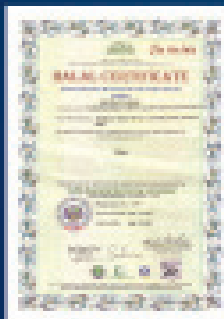
صادرات به ۱۲ کشور از پنج قاره

مجموع شماره ۱:

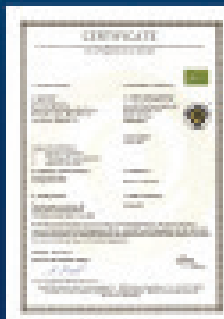
واقع در نورمیشیر با ظرفیت سالانه ۷۰۰۰ تن بسته بندی و ۳۵۰۰ تن سردخانه خرما

مجموع شماره ۲:

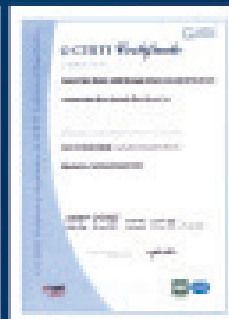
واقع در منطقه ویژه اقتصادی آرگ جدید با ظرفیت سالانه ۵۰۰۰ تن بسته بندی و ۱۵۰۰ تن سردخانه خرما

گواهینامه محصولات خلیل

گواهی محصولات آرگانیک از اتحادیه اروپا

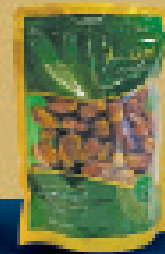
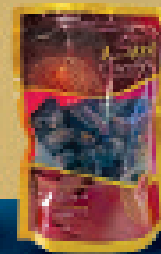
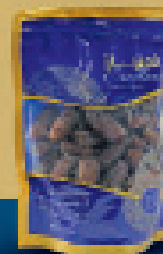
گواهینامه ISO22000:2018

کارآفرین برتر استان کرمان در سال ۱۳۹۹

www.samindates.com
+983444270975

یادداشت ها و مصاحبه ها

مهندس محسن رشید فرخی:
خود زنی

مهندس محمد هادی مقدم:
لزوم تغییر نگرش به صنعت خرما در کشور

دکتر مقصداد تکلوزاده:
بررسی وضعیت تولید و فرآوری خرما در کشور امارات متحده عربی و تونس

مونا کنعانیان:
انجمن نشانه جغرافیایی؛ ساز و کار مشارکتی محلی برای مدیریت کیفیت محصول

حسین توحیدی:
مصاحبه با مدیر عامل شرکت سورت تر هوشمند خرما

زهرا علیدادی:
سس باریکیو خرما

خودزنی

* مهندس محسن رشیدفرخی
* رئیس انجمن ملی خرمای ایران
* عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران

چگونه میتوان سازمان، تشکل یا جامعه ایی را مردمی قلمداد کرد وقتی دست اندرکاران و روسای آن به جای قابلیت، گزینشی به قدرت رسیده باشند؟

چگونه میتوان خود را ذینفع سازمان یا تشکلی دانست که به جای حمایت و دفاع از منافع اعضای خود درگیر اختلافات درون سازمانی یا درون گروهی باشد؟

چگونه سازمان یا جامعه ایی می تواند برای آینده سازان خود سرمشق قابل قبولی باشد وقتی همکاران بایکدیگر به جای نشان دادن توانمندی های خود دست به تخریب یکدیگر و رقبا می زنند و پیشکسوتان به جای پر و بال دادن به جوان ترها عرصه را بر آن ها تنگ می کنند و جوان ترها نیز حرمت داری پیشکسوتان را نمیکنند؟

و چگونه می توان در بنای فیزیکی یک سازمان یا تشکلی حکمرانی کرد در صورتی که خودمان با خود زنی بنای معنوی آن را فرو ریخته باشیم؟

و کلام آخر، انتخابات پارلمان بخش خصوصی نزدیک و قریب الوقع است اگر میخواهیم قدرت و جاهت خود در تصمیم گیری های مهم اقتصادی کشور را حفظ و از حریم ذینفعان خود با قاطعیت در محافل و جلسات در سه قوه دفاع کنیم و وام دار و وکیل مقبولی برای موکلین خود باشیم، باید همبستگی خود را حفظ کنیم و از هرگونه خود زنی پرهیز و انتخاباتی شایسته بخش خصوصی برگزار کنیم.

انتخابات بارزترین نشانه ظهور دموکراسی در نظام های دموکراتیک است و نشانه تحمل اختلاف عقیده و سلیقه و پذیرفتن رای اکثریت در هدایت و استفاده از تمام سلیقه ها در اداره امور یک سازمان، تشکل یا جامعه. یک کارنامه انتخاباتی از موارد و پارامترهای متعددی تشکیل شده است و بیانگر مقبولیت یک نظام، یک تشکل اقتصادی و یا هر مجموعه دیگری است. هر یک از پارامترهای دخیل در انتخابات دارای نمره و امتیازی است از قبیل وجاهت و مقبولیت کاندیداها، رای دهندگان، نحوه برگزاری و مدیریت صحیح در انتخابات و تعامل و حفظ امانت داری دست اندرکاران برگزاری انتخابات و .....

اگر خاطر همگی باشد در زمان تحصیل ما نکته و قانون جالبی رعایت می شد که مطلع نیستم هنوز پا بر جاست یا خیر، در این قانون اگر محصلی در تمامی دروس با نمره ۲۰ قبول میشد ولی در نمره انضباط کمتر از ۱۰ می گرفت آنچنان ضعیف و خطای بزرگی محسوب می شد که بدون استثناء آن محصل هر چند با استعداد، کاری و با انگیزه مردود می شد. در یک انتخابات صحیح، دموکراتیک و قابل قبول، انضباط انتخاباتی مهم ترین و اولین رکن آن است و نشانه رشد فکری، شخصیت، مقبولیت و شایستگی آن سازمان نزد سایرین است.

چگونه میتوان اعضای سازمان یا تشکلی از بخش خصوصی یا دولتی را مقبول قلمداد کرد وقتی به اصول اخلاقی در مبارزه رقابتی پایبند نباشند؟

لزوم تغییر نگرش به صنعت خرما در کشور

* مهندس محمد هادی مقدم
* نایب رئیس انجمن ملی خرمای ایران
* مدیر عامل شرکت ایوان

به علت کمبود کارخانجات فرآوری و بسته بندی، بخش قابل توجهی از خرمای تولیدی ایران ضایع می شود. بیشتر خرما ایران به صورت فله صادر شده و ارزش افزوده حاصل از بسته بندی های کوچک نصیب کشور های صادرکننده می شود. بی تردید چالش های اصلی در زمینه تولید و صادرات خرما صرفاً محدود به بسته بندی، نداشتن سیستم حمل و نقل نمی شود، بلکه فقدان یک برنامه جامع و مدون، عدم حمایت کافی از تنها انجمن تخصصی خرما، عدم وجود نظارت بر صادرات بدون نام و نشان تجاری، فعال نبودن رایزن های اقتصادی در بازار های بین المللی، پیچیدگی های اخذ مجوز فعالیت و صادرات از سوی سازمان غذا و دارو و همچنین سازمان ملی استاندارد و هزینه های سنگین نمونه برداری و صدور مجوز، عدم حمایت از تولیدکننده های استاندارد در فروشگاه های زنجیره ای داخلی، تصمیم های خلق الساعه در

خرما به عنوان دومین محصول باغی کشور به دلیل مزایای نسبی فراوانی که در مقایسه با دیگر محصولات کشاورزی دارد بسیار مورد توجه است. ارزآوری، ایجاد اشتغال (به طور مستقیم و غیرمستقیم) در صنایع جانبی، تأمین امنیت غذایی و اجتماعی جامعه، حفظ و پایداری محیط زیست، تقویت قابلیت رقابت کشور در بازارهای جهانی و ... از جمله ثمرات متعدد ناشی از تولید و صادرات خرماست. خرمای ایران به لحاظ مزه و طعم مورد علاقه مصرف کنندگان در سراسر جهان بوده و میتواند یکی از منابع عمده کسب درآمد ارزی در بخش کشاورزی باشد و ایران قادر است همچنان موقعیت خود را به عنوان یکی از بزرگترین تولیدکنندگان و صادرکنندگان خرما در جهان حفظ کند. درآمد ناشی از صادرات این محصول پرارزش میتواند گام مؤثری در جهت بهبود اوضاع صادراتی ایران باشد.

همچنین از منظر توسعه پایدار صنایع روستایی محور اقتصادی و راه حل عملی برای مشکلات روستایی است که باعث بهبود سطح زندگی خانوارهای روستایی، فراهم کردن مواد اولیه برای صنایع، ارز آوری از طریق صادرات کاهش ضایعات، حفظ ارتقاء و متنوع ساختن کیفیت فرآورده ها در مناطق روستایی، کاهش شکاف بین شهر و روستا و غیره می شود.

در این رابطه ایجاد و توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی در بخش کشاورزی راهکاری مناسب برای جلوگیری از ضایعات و افزایش ارزش افزوده محصولات کشاورزی است.

صنایع تبدیلی تکمیلی از دو طریق خرید محصولات کشاورزی و به کارگیری نیروی بومی در کارخانه ها به کاهش فقر کمک می کند صنایع تبدیلی و تکمیلی به مجموعه ای از صنایعی اطلاق می شود که با انجام تغییرات فیزیکی و شیمیایی بر روی مواد اولیه با منشاء نباتی و حیوانی نسبت به عمل آوری و فرآوری، درجه بندی، بسته بندی نگهداری و نیز بازاریابی و توزیع فرآورده های حاصله اقدام می کند.

همچنین این صنایع نقش مهمی در امنیت غذایی و حفظ ارزش غذایی محصولات کشاورزی دارد که در نهایت منجر به پایدارسازی جوامع روستایی و شهری می شود.

حوزه صادرات و نهایتا نبود اولویت صنعت خرما در بخش کشاورزی از چالش های عمده این صنعت در کشور است.

به نظر میرسد تنها راه حفظ جایگاه تولید و صادرات خرمای ایرانی، توجه به تمامی حلقه های تولید، آموزش، بسته بندی، ایجاد صنایع تبدیلی، بازاریابی و صادرات است.

ایجاد و توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی خرما با توجه به تاثیر آن در اشتغال زایی و فقرزدایی، کاهش ضایعات در جهت حل مشکل تغذیه جامعه، بالا بردن بهره وری و ارزش افزوده، توسعه صادرات و ارز آوری و توسعه پایدار مناطق روستایی و شهری اهمیت ویژه ای دارد.

یکی از دلایل عقب ماندگی صنعت خرما محدود بودن گزینه های توسعه اقتصادی آن ها است. برای تحرک اقتصادی فراهم کردن جایگزینی برای استفاده از منابع محلی یک امر اجتناب ناپذیر است. از جمله راهبرد های توسعه، صنعتی کردن آن ها در قالب ایجاد شهرک ها و نواحی صنعتی در مناطق روستایی و شهری است.

صنعتی سازی روستایی با استفاده از منابع محلی، به تحکیم الگوی تمرکز نیافتن صنایع می انجامد و پلی است که میان مناطق شهری و روستایی پیوند ایجاد می کند و به این ترتیب اختلاف زندگی در نواحی شهری و روستایی را کاهش می دهد.

بررسی وضعیت تولید و فرآوری خرما در کشورهای امارت متحده عربی و تونس

* دکتر مقصد تکلوزاده

* دبیر انجمن ملی خرما ایران

مناطق کاشت خرما در امارات متحده عربی:

اغلب خرماهای امارات متحده عربی در مناطق زیر کاشته می شوند:

الف) ابوظبی: هر چند محدودیت هایی برای توسعه نخلستان ها در این امارت به دلیل شوری و کمبود آب وجود دارد، لکن بزرگترین برنامه های توسعه نخلستان در این امارت ایجاد شده است. این نخلستان ها با تکیه بر آخرین روش ها و سیستم های مدرن کشاورزی و روش های آبیاری، مورد احیا، بازسازی و حتی گسترش نخلستان ها قرار گرفته اند. توسعه نخلستانها با استفاده از بهترین ارقام محلی یا ارقام وارداتی از کشورهای همسایه خلیج فارس و عراق صورت گرفته است. نخلستان هایی در این امارت وجود دارد که بالغ بر ۵۰۰۰ نخل داشته و در آن ها جدیدترین و پیشرفته ترین عملیات کاشت، داشت و برداشت و بسته بندی صورت میگیرد.

ب) دبئی: عامل محدود کننده ای در دبئی برای گسترش نخیلات وجود ندارد. چرا که آب و هوا و شرایط خاکی این منطقه مناسب می باشد. در این منطقه هم نخلستان های مدرنی تاسیس شده است.

ج) عجمان: در این امارت، امکان استفاده از آب حاصل از «تصفیه فاضلاب های آب شهری» (تصفیه خانه ها) به منظور توسعه نخلستان ها مورد مطالعه قرار گرفته است.

د) شیخ نشین ام ال قیوین: نخلستان های این شیخ نشین، از سیستم آبیاری سنتی استفاده میکنند و همین مساله نیز به عنوان یک محدودیت اصلی توسعه، عنوان شده است.

ه) شارجه: به دلیل محدودیت آب، یافتن راه حل های عملی برای صرفه جویی آب و یافتن منابع جایگزین آب های زیرزمینی به دلیل کمبود آب و افت کیفیت آن ضروری است.

منطقه، سبب بروز مشکلاتی برای خرماها بویژه در زمان رسیدن آن ها گردیده و احتمال بروز و گسترش انواع بیماری های مرتبط با نخل را (در میوه، گرده) افزایش میدهد.

همانطور که مشخص است، هر چند طی سالیان اخیر در بسیاری از امارت ها و شیخ نشین های امارات، نخلستان های مدرنی احداث شده است؛ لکن هنوز هم در برخی از شیخ نشین ها، نخلستان های قدیمی و با ارقام سنتی وجود دارد. بزرگترین محدودیت موجود برای گسترش نخلستان ها در امارات، شوری خاک و کمبود آب می باشد. در این راستا، دولت با توسعه روش های مدرن آبیاری سعی در بر طرف نمودن محدودیت آبی نموده است. بویژه سعی نموده است تا آبیاری نخلستان ها، با استفاده از آب های حاصل از تصفیه فاضلاب های شهری صورت بگیرد. با اجرای برنامه های مدرن آبیاری، راندمان آبیاری به ۸۰ تا ۸۵ درصد رسیده است.

از نظر تنوع رقم، حدود ۱۳۰ نوع رقم خرما در امارات شناسایی شده است که از این ارقام دولت سعی در شناسایی و گسترش ۹ رقم بازار پسند خرما داشته است. به عبارت دیگر این ۹ رقم (خشک و نیمه خشک) در نخلستان های مدرن این کشور کاشته شده اند. مهمترین این ارقام عبارتند از: خلاص (سایز متوسط، شبیه پیارم)، جبری، برحی، لولو، هلالی، فرض، خیزی، بومعان و سلطانه می باشند.

برنامه های دولت امارات به منظور حمایت از تولید و عرضه خرما

امارات متحده عربی برنامه های مختلفی را به منظور حمایت از تولید انواع خرماهای با کیفیت شروع کرده است. مبنای سیاست های کشاورزی اتخاذ شده، بر اصول زیر استوار می باشند:
- توسعه کشت نخل با استفاده از روش های مدرن

در امارات متحده عربی ۷ کارخانه اصلی فرآوری خرما وجود دارد. یکی از نکات جالب در زمینه «خرماهای بسته بندی» این هست که خرما به عنوان یک «کادوی ملی و محلی» شناخته شده است. فروش خرما به توریست ها در «فروشگاه های فری شاپ فرودگاه ها» افزایش چشمگیری داشته است. کارخانجات این کشور انواع «بسته بندی های سنتی و مطابق با فرهنگ عربی» تولید کرده و در این فروشگاه ها عرضه می نمایند. مشخصات مهمترین کارخانه های فرآوری خرما در امارات متحده عربی عبارتند:

نام کارخانه: السد (بخش دولتی)

سال تاسیس: ۲۰۰۵

محصولات تولیدی: انواع خرماهای بسته بندی، خمیره، شیر، بارهای خرما، شکلات خرما، ارگانیک

ظرفیت: از بزرگترین، مدرنترین و یکپارچه ترین کارخانه های خرما جهان می باشد. از شرکت های زیر مجموعه ال فوچه (Al-Foah) هست. ال فوچه خود تا ۲۰۲۱ تحت نظر مستقیم مجموعه هلدینگ عظیم صناعات (Senaat) بود ولی از این سال به بعد زیر نظر شرکت اغذیه (Agthia) از سری مجموعه های صناعات قرار گرفت. ال فوچه با ۱۸۰۰۰ کشاورز اماراتی طرف قرارداد می باشد. الفوچه دارای ۸ مرکز جمع آوری خرما می باشد که سالانه حدود ۶۰ هزار کامیون ۱۱۳ هزار تن خرما را تحویل این مراکز می دهند. شرکت به ۴۸ کشور مهم وارد کننده، صادرات دارد، این شرکت دارای انواع گواهینامه های بهداشتی است؛ حجم سرمایه گذاری در شرکت بالغ بر ۴۵ میلیون دلار می باشد.

نام کارخانه: دولتی المرفا (Al Mirfa)

سال تاسیس: ۱۹۹۴

محصولات تولیدی: بسته بندی خرما

ظرفیت: این کارخانه نیز وابسته به گروه ال فوچه می باشد.

نام کارخانه: العین (خصوصی)

سال تاسیس: ۱۹۸۶

محصولات تولیدی: انواع بسته بندی، شیر، خمیره، ملاس و خوراک دام

ظرفیت: ظرفیت این کارخانه ۵۰۰ تن در سال است. هدف اصلی احداث آن استفاده از خرماهای مازاد نخلستان های مدرن و معمولی می باشد.

(کشت بافت) و تولید خرماهای کیفی

-مدیریت یکپارچه آفات در درختان نخل.

-بررسی آفت کش ها و اثرات آن ها بر روی خرما.

-حفاظت از منابع آبی و مدیریت آبیاری در نخلستانها.

-گسترش برنامه یکپارچه اصلاح نژاد، تولید و مراقبت خرما.

-بررسی تعداد نخیلات در کشور.

-توسعه کاشت ارقام مناسب در کشور بویژه از طریق توسعه کشت بافت (در امارات هنوز هم ارقام سنتی خرما وجود دارند که تنها به درد استفاده به عنوان خوراک دام میخورند).

-آموزش کشاورزان ماهر برای بکارگیری مکانیزاسیون در نخلستانها برای رفع مشکل کمبود نیروی انسانی.

-گنجاندن خرما در برنامه های توسعه «صنعت گردشگری» از طریق تبلیغ خرما برای توریست ها، گسترش بسته بندی های سنتی، صنایع دستی حاصل از نخل و غذاهای سنتی.

-اجرای قوانین موجود و تدوین قوانین و مقررات جدید به منظور حفاظت از درختان خرما.

-سازمان دهی کارهای ترویجی به منظور پوشش فعالیت های کشاورزی در سطوح ایالتی.

-تقویت مناسبات علمی و تحقیقی بین دانشگاه ها، وزارت «کشاورزی و تغییرات محیط زیست» و «موسسات تحقیقاتی محلی» به منظور حل مشکلات صنعتی و تولیدی، افزایش بهره وری در نخلستان ها، تعیین نیازهای آبی ارقام جدید و کار بر روی بهبود تولید و افزایش کیفی میوه ها.

-کاهش ضایعات پس از برداشت خرما

-حمایت از گسترش صنایع تبدیلی خرما از جمله صنایع فرآوری و بسته بندی، استفاده از ضایعات نخل ها برای تولید مواد اولیه.

صنایع فرآوری خرما در امارات متحده عربی

سرمایه گذاری در صنایع فرآوری خرما در امارات از دهه ۹۰ میلادی شروع گردید. در این سال ها دولت با تلاش فراوان سعی در جذب سرمایه گذاری در صنایع خرما نمود.

هر کارخانه خرما در امارات متحده عربی عمدتاً شامل خطوط درجه بندی، شستشو و بسته بندی (پرسی یا معمولی)، خط تولید خمیر خرما به همراه خطوط تولید خرماهای بدون هسته و مغزدار می باشند. هر چند که در این کشور کارخانجاتی با بهره وری پایین هم وجود دارند.

جدول - وضعیت تولید خرما در مناطق مختلف تونس

استان	تعداد نخل رقم دگلت نور (صله)	تعداد نخل های سایر ارقام	تعداد نخل ها	سطح زیر کشت (هکتار)	درصد
Kébili	۲۴۶۰	۵۴۰	۳۰۰۰	۲۳۰۰۰	۵۶٫۸
Tozeur	۹۷۰	۶۶۸	۱۶۳۸	۸۳۶۲	۲۰٫۶۵
Gabès	۲	۵۲۸	۵۳۰	۷۲۹۰	۱۸
Gafsa	۱۰۹	۱۰۵	۲۱۴	۱۸۵۰	۴٫۶
جمع کل	۳۵۴۰	۱۸۴۰	۵۳۸۰	۴۰۹۷۶	۱۰۰

ارقام کشت شده خرما

رقم غالب خرمای تونس، دگلت نور می باشد. حدود ۷۵ درصد تولید این کشور به این رقم اختصاص دارد. قابلیت انبار مانی این خرما زیاد بوده و قابلیت بازاریابی خوبی هم در تمام فصل سال دارد. این خرما در انواع و اشکال مختلف بسته بندی فروخته می شود. از سایر خرماهای سنتی خرما میتوان به Kentichi، Allig، Khouat، Kenta، Bisr، Rochdi اشاره نمود. سطح زیر کشت این خرماها به دلیل سودآوری پایین تر و شهرت و اعتبار کمتر صادراتی، بتدریج در حال کاهش است. تونس عمده ترین تامین کننده خرمای اروپا هست.

جمع آوری کنندگان خرما

مفهوم «جمع آوری کنندگان خرما» در تونس به گروهی از شرکت ها یا افراد با صلاحیت و مجوزدار اطلاق می شود که در تمام مناطق خرما خیز مستقر بوده و اقدام به جمع آوری محصولات می کنند. این افراد نقش محوری را در زنجیره ارزش خرما ایفا می کنند. حدود ۷۰ درصد خرما از دست این افراد عبور میکنند. این افراد عمدتاً تجار محلی هستند که خرما را بطور کامل از نخلدار (معمولاً زمانه که خرما بر روی نخل هست) می خرند. تعداد آن ها در تونس کلاً به ۴۰۰ نفر میرسد. عمده آن ها حدود ۵۰ تا ۳۰۰ تن خرما را از کشاورزان خریداری می کنند. ۵ جمع آوری کننده هم قادر به خرید مقادیر بزرگتری از خرما می باشند (۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ تن در سال). این جمع آوری کنندگان معمولاً به تمام مراحل تولید، برداشت و حمل و انبارداری نظارت دارند. این خرماها معمولاً بعد از یک سورت اولیه یا در سردخانه ها نگهداری می شوند و یا به عمده فروشان و یا به واحدهای بسته بندی متعلق به صادر کنندگان، فروخته می شوند. این افراد معمولاً سرمایه لازم برای خرید محصولات را دارا می باشند.

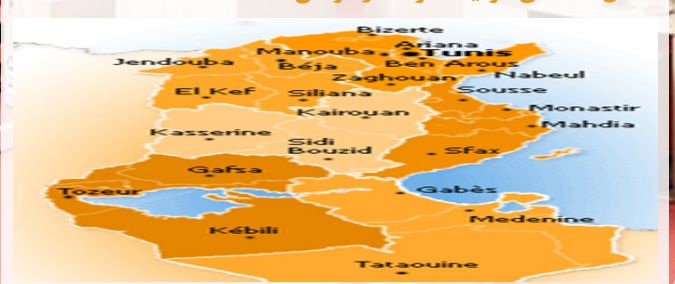
بررسی وضعیت خرما در تونس:

تولید و سطح زیر کشت

حدود ۵/۴ میلیون اصله درخت خرما در تونس وجود دارد که از این تعداد حدود ۳/۵۵ میلیون اصله آن متعلق به رقم دگلت نور می باشد. خرما در مناطق جنوبی تونس و در چهار استان Kébili، Tozeur، Gabès و Gafsa کاشته می شود (شکل ۳). سطح زیر کشت خرما در کل این مناطق حدود ۴۱ هزار هکتار می باشد (جدول ۸). حدود ۶۰ تا ۶۵ درصد این نخلستان ها در سال های اخیر و بین سال های ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۱ کاشته یا اصلاح شده اند. توسعه آبیاری در ۲۰ هزار هکتار از اراضی در چارچوب اجرای یازدهمین «برنامه ملی توسعه کشاورزی» تونس (۲۰۰۷ تا ۲۰۱۱) و نیز اعطاء مشوق های مالی به بخش خصوصی دو دلیل مهم توسعه نخلستانهای تونس در سال های مذکور می باشد. در سال های قبل محدودیت دسترسی به عوامل تولید (آب و زمین)، افزایش هزینه نهاده ها، کاهش سرمایه گذاری دولت در بخش کشاورزی و بی ثباتی های سیاسی، روند رشد تولید و سطح زیر کشت را با کندی زیادی روبرو نمود، همین مسایل سبب گردید تا دولت در دوازدهمین «برنامه ملی توسعه کشاورزی تونس (۲۰۱۱ تا ۲۰۱۴)»، عمدتاً روی بهره وری تولید در نخلستان ها تمرکز نماید. در این راستا، ارتقاء نخلستان های خرمای دگلت نور در دو منطقه Kébili و Tozeur و نیز تولید خرمای های ارگانیک به منظور افزایش صادرات از مهمترین دستاوردهای این برنامه ها بوده است.

زندگی و معاش حدود ۶۰ هزار کشاورز وابسته به خرما و نخیلات می باشد. بر خلاف سایر محصولات کشاورزی تونس، خرما در کنار سایر محصولات مثل مرکبات و گوجه فرنگی، محصولی صادراتی بشمار می آید. ۵ درصد از تولیدات کشاورزی به خرما اختصاص دارد. در این بخش حدود ۶۰ صادر کننده مستقل هم وجود دارد.

شکل: مناطق تولید خرما در تونس

همه این اعضا بویژه شرکت های تجاری چون مایل به حفظ شهرت و آبروی خود هستند بنابراین، این ارتباطات حفظ خواهد شد. معمولاً توافقات قراردادی به سه نوع اتفاق می افتند:

- *کشاورز-جمع آوری کننده
- *کشاورز- شرکت صادر کننده
- *کارخانه صادر کننده-کشاورز

سودآوری واحدهای بسته بندی تونس در سال های اخیر به دلیل ایجاد خطوط تولید شیر و خمیره خرما افزایش یافته است. این واحدها ۲۰ تا ۳۰ درصد خرماهای درجه سوم حاصل از خطوط بسته بندی را به محصولات مذکور تبدیل می کنند.

همچنین این شرکت ها، سرمایه گذاری های بسیار مناسبی در زمینه رعایت و پیاده سازی استاندارد های بهداشتی و ایمنی مواد غذایی در خطوط تولیدی خود انجام داده اند. مشخصات مهمترین واحدهای فرآوری و بسته بندی خرما تونس عبارتند از:

نام شرکت: Boudjebel S.A. VACPA

مشخصات: (سال تاسیس ۱۹۸۲)، (۱۵۰۰ نفر کارکن)، (تحت پوشش قرارداد ۶۰۰ کشاورز)، (ظرفیت ۱۳۰۰۰ تن) و (صادرات ۶۰۰۰ تن خرما ارگانیک) **استانداردها:** ایزو ۹۰۰۱، ایزو ۱۴۰۰۰، ارگانیک، تجارت منصفانه، تجارت منصفانه ارگانیک، حلال، گلوبال گپ

SMETA، BRCS، BSC، JAS certification، FDA Food Safety

محصولات: بارهای شکلاتی، انواع بسته بندی فانتزی و معمولی، قند خرما، خمیره، روغن هسته، شکر خرما، پودر، شیر، چیپس خرما، گرانول خرما و پوره خرما

نام شرکت: Horchani Dates

مشخصات: (۵۰۰ نفر کارکن)، (خط مدرن بسته بندی)، (پیشگام در ارگانیک)، (صادرات ۳۵۰۰ تن خرما)، (صادرات ۴۴۰ تن خرما ارگانیک) و (داشتن سه نشان تجاری)

استانداردها: Iso ۲۲۰۰۰ & ۹۰۰۱، USDA organic، BIO، GAP، BRC، BCS ÖKO-GARANTIE

محصولات: انواع خرماهای بسته بندی، خمیر خرما، پودر، شیر، چیپس خرما

سردخانه های خرما

تعداد ۲۳۱ سردخانه در تونس وجود دارد. ۱۰۰ عدد اینها در Tozeur و ۱۳۱ واحد نیز در منطقه Kébili قرار گرفته اند. این دو منطقه تقریباً مناطق عمده تولید خرما می باشند. علاوه بر این ها، ۱۲۷ واحد کوچک سردخانه ای هم به ظرفیت متوسط هر یک ۱۲۰ تن در اختیار تجار قرار دارند.

وضعیت صنعت فرآوری و بسته بندی خرما

صنعت بسته بندی و (فرآوری) خرما، از جایگاه بسیار مهمی در میان سایر صنایع غذایی و کشاورزی برخوردار است. این صنعت همچنین منبع درآمدی بسیار خوبی هم، برای کشاورزان تونسی (بویژه در مناطق جنوبی) ایجاد نموده است.

بطور تاریخی، عمده بسته بندی های خرما در تونس نیز بسته های به وزن ۱/۲ تا ۵ کیلو گرم می باشند؛ لکن با توجه به افزایش صادرات خرما به اروپا در سال های اخیر، شرکت ها، بسته بندی های کوچک تر با وزن ۱۵۰ تا ۲۵۰ گرم را نیز تولید کرده اند.

بسته بندی بر اساس سلیقه مشتری انجام می گیرد، حتی در مواقعی هم شرکت وارد کننده بسته مورد نظر خود را به شرکت های تونسی میدهد تا بسته بندی درون آن ها صورت بگیرد.

شرکت های بسته بندی تونسی، اقدام به تولید بسته بندی های مدرن دیگری، همانند بسته بندی تحت خلا و یا بسته بندی های تحت اتمسفر کنترل شده هم نموده اند.

در حال حاضر ۷۵ واحد بسته بندی وجود دارد که در مناطق شمالی و جنوبی کشور قرار دارند. ظرفیت اسمی این واحدها ۵۹۰۰۰ تن می باشد. این واحدها عموماً با ۵۰ درصد ظرفیت کار می کنند. تولید در این واحدها، عمدتاً بر اساس سلیقه مشتریان و با رعایت استاندارد های کیفی و بهداشتی محصول انجام می گیرد. نحوه ارتباط بین حلقه های زنجیره ارزش، شامل حلقه تولید کننده، حلقه جمع آوری کنندگان، واحدهای بسته بندی و همچنین صادر کنندگان، یکی از مهمترین چالش های موجود می باشد.

رابطه بین این حلقه ها، عمدتاً بر پایه تفاهمنامه ها و موافقت نامه های شفاهی مبنی بر اعتماد و تعهدات متقابل می باشد که هر کدام علاقمند حفظ این ارتباطات و تعهدات موجود می باشند.

انجمن نشانه جغرافیایی؛ ساز و کار مشارکتی محلی برای مدیریت کیفیت محصول

* مونا کنعانیان

* نماینده پروژه مالکیت فکری ایران و سوییس و متخصص توسعه زنجیره ارزش نشانه های جغرافیایی

شیوه نامه نشانه جغرافیایی تولید شده است.
* محصول شما از استانداردهای تولیدی مشخص شده در شیوه نامه های جغرافیایی تبعیت کند.

* انجمن حمایت از نشانه جغرافیایی شما حفظ کیفیت و مرغوبیت محصول را تضمین می کند. شیوه نامه نشانه جغرافیایی، مجموعه مقرراتی است که با گفتگو میان تولیدکنندگان مورد توافق قرار گرفته تا ضامن کیفیت و اصالت محصول باشد و موارد زیر را تشریح می کند:

۱. محصول، ویژگی های کیفی خاص محصول و چگونگی تشخیص این ویژگی های کیفی خاص
۲. محدوده جغرافیایی که محصول می تواند در آن تولید می شود.

۳. روش های تولید (کاشت، فراوری، بسته بندی نهایی) که باید برای رسیدن به یک کیفیت خاص رعایت شود.

۴. چگونگی گواهی تایید موارد ۱ تا ۳ و همچنین قوانین و مقررات مربوط به رهگیری و برچسب گذاری محصول

بنابراین برای بر خورداری از منافع نشانه جغرافیایی باید خود شما تولیدکنندگان سازو کاری برای مدیریت نشانه جغرافیایی خود طراحی و اجرا کنید. بدیهی است که انجام کار به صورت جمعی کار شما را بسیار راحت تر می کند. همچنین زمانی که کنار هم باشید حل مشکلات آسان تر خواهد بود، و بنا به همین دلایل پیشنهاد می شود که تولیدکنندگان هر محصول نشانه جغرافیایی انجمن نشانه جغرافیایی خودشان را تاسیس و مدیریت کنند. این انجمن به نمایندگی از تولیدکنندگان مسئولیت مدیریت نشانه جغرافیایی، مدیریت و کنترل کیفیت، و مدیریت جمعی ایجاد و حمایت از شهرت محصول نشانه جغرافیایی را بر عهده می گیرد.

تولیدکنندگان عزیز خرما، شنیده اید که محصول شما موفق به دریافت گواهی نشانه جغرافیایی گردید. حتما بعد از شنیدن این خبر از خودتان پرسیدید که خوب این به چه معناست؟ و چگونه تولیدکنندگان می توانند از منافع و مزایای گواهی نشانه جغرافیایی بهره مند شوند؟

این گواهی شهرت، مرغوبیت و ویژگی های خاص محصول شما را تایید می کند. نشانه ی جغرافیایی یک دارایی جمعی متعلق به تولیدکنندگان محصول نشانه جغرافیایی است. این به این معناست که محصول شما منحصر به فرد و بی همتاست.

این بی همتا بودن نتیجه ی ترکیب فاکتورهای جغرافیایی، شامل ویژگی های طبیعی، فرهنگ و دانش بومی است.

علامت نشانه جغرافیایی بر روی محصول از رقابت نا عادلانه جلوگیری کرده و مصرف کننده را هم در برابر سوء استفاده از شهرت محصول نشانه جغرافیایی، مورد حمایت قرار می دهد. این به این معناست که محصولی که در منطقه ی جغرافیایی شما تولید می شود به عنوان بخشی از مالکیت فکری به رسمیت شناخته شده و به صورت قانونی حمایت می شود.

بنابراین تولیدکنندگان و صنایع مشابه که در منطقه ی جغرافیایی شما نیستند و یا محصولاتی با کیفیت پایین تر تولید می کنند اجازه ندارند که محصولاتشان را با علامت نشانه جغرافیایی شما بفروشند. این علامت شامل لوگوی نشانه ی جغرافیایی است، که توسط انجمن حمایت از نشانه ی جغرافیایی تهیه و به تولیدکنندگان شایسته شرایط شیوه نامه تولید اعطا می شود.

لوگوی نشانه جغرافیایی به این معناست که:

* محصول شما در منطقه ی جغرافیایی ذکر شده در

زنجیره ارزش در صورت نیاز و همچنین نمایانگر حجم مشخصی از کل تولیدات محصول مورد نظر باشند. درباره اهمیت نقش انجمن نشانه جغرافیایی در ترویج و بازاریابی جمعی محصولات نشانه جغرافیایی در قسمت بعدی این نوشتار صحبت خواهیم کرد...

بر اساس مسئولیت جمعی، انجمن حمایت از نشانه جغرافیایی، می تواند ضمن حمایت از محصولات نشانه جغرافیایی شما، شهرت زیادی هم برای محصول شما ایجاد کند.

شهرت کیفیت را نشان می دهد. نشانه جغرافیایی برای ایجاد شهرت مشترک بسیار مهم است. وقتی شهرت بیشتری داشته باشید می توانید محصولتان را به قیمت بالاتری بفروشید! انجمن حمایت از نشانه جغرافیایی شما اصالت محصولتان را برای مصرف کننده تضمین می کند از طریق:

* نظارت - از مرحله تولید تا فرآوری، برای اطمینان از این که شما از روش تولید توافق شده در شیوه نامه نشانه جغرافیایی پیروی می کنید.

* بازرسی محصول - این کار برای اطمینان از انطباق محصول با کیفیت مشخص شده در شیوه نامه انجام می شود.

* مدیریت سیستم رهگیری، این کار برای اطمینان از این است که محصول شما واقعا از همان محدوده جغرافیایی تعریف شده در شیوه نامه می آید.

ضمانت اصالت محصول برای مصرف کنندگان بسیار اهمیت دارد. چون این کار به آنها اطمینان می دهد که محصولی که از سرزمین شما می آید بر اساس دانش بومی تولید شده و دارای کیفیت بی همتایی است. تضمین چنین اطمینانی به مصرف کنندگان، تمایل ایشان برای پرداخت قیمت بالاتر را افزایش می دهد.

در حال حاضر متخصصان پروژه مالکیت فکری ایران و سوییس با تولیدکنندگان خرمای پیارم حاجی آباد از روستاهای مختلف طی فرایندی مشورتی در حال گفتگو درباره ضرورت تاسیس سازمان مدیریت نشانه جغرافیایی خرمای پیارم حاجی آباد هستند. شرط ضروری آن است که سازمان مدیریت نشانه جغرافیایی خرمای پیارم حاجی آباد به طور واقعی نماینده ی ذی نفعان نشانه جغرافیایی در قلمرو تولید مورد توافق اعضا در شیوه نامه باشد.

این به این معناست که اعضای آن باید نماینده ی تعداد مشخصی از تولیدکنندگان، و سایر حلقه های

مصاحبه در خصوص سورتر هوشمند خرما

* حسین توحیدی

* مصاحبه با مدیر عامل شرکت سورتر هوشمند خرما

انسان قابل شناسایی است و دستگاه های سورتر مکانیکی قابلیت جداسازی آن ها را ندارند. سورتر هوشمند خرما با بهره گیری از دانش پردازش تصویر و دیپ لرنینگ توانایی جداسازی انواع ایرادات خاص محصول خرما را دارد.

سورتر هوشمند خرما را بر اساس چه پارامترهایی جداسازی و سورت میکند؟

این دستگاه چهار پارامتر اصلی را برای سورت هر دانه استفاده می کند. این پارامترها در رابط کاربری گرافیکی دستگاه تعریف و قرار گرفته است. اولین مورد جداسازی و سورت بر اساس رنگ است که از این طریق مثلاً می شود خارک و رطب را با توجه به تفاوت رنگی محسوسی که دارند به راحتی از خرما جدا کرد. پارامتر دیگر سایز است که دستگاه سورتر هوشمند خرما را بر اساس اندازه (طول، عرض، نسبت طول به عرض و...) خرماها را سورت می کند. اگر خواستار این هستید که خرماهای کاملاً یک دست داشته باشید، دستگاه با این پارامتر خرماها را بر اساس طول، عرض، محیط و مساحت و حتی قطر در حالت میلی متری شناسایی کرده و سورت میکند. پارامتر سومی که سورت بر اساس آن شکل میگیرد سورت بر اساس شکل خرما هست که به طور مثال میتوان با این پارامتر خرماهایی که دم یا چوب دارند را شناسایی و تفکیک کرد. سورت بر اساس ریخت شناسی پارامتر چهارمی است که دستگاه سورتر هوشمند از آن بهره برده است. دستگاه با استفاده از علم نوین دیپ لرنینگ یا یادگیری عمیق قادر به تشخیص تفاوت های ظاهری همچون بلبل خورده و خرمای خشک بوده که در دیگر سورترهای رنگی خارجی امکان تشخیص آنها وجود ندارد. البته جداسازی ضایعات بار ورودی خرما، پارامتر یا پیشفرض دستگاه بوده که دستگاه مواردی همچون چوب،

مختصری از فعالیتتان بفرمایید و اینکه چطور شد شروع به ساخت دستگاه سورتر کردید؟

امروزه کامپیوترها و الگوریتم ها به قدری قوی شده اند که بخشی از هوشمندی انسان ها را می توان از ماشین ها انتظار داشت. اما ماشین ها خستگی ناپذیر و پرسرعت هستند. دستگاه سورتر هوشمند محصولات کشاورزی توسط شرکت دانش بنیان جهت کاربرد هوش مصنوعی در کشاورزی توسعه یافته است. دستگاه های سورتینگ هوشمند محصولات کشاورزی، اعم از میوه ها و یا دانه ها اعم از آجیل، حبوبات و غلات را از لحاظ کیفیت سورت و دسته بندی نموده و بدین ترتیب محصولات با کیفیت بالاتر از محصولات با کیفیت پایین تر تفکیک می گردند.

نقش سورتر در صادرات و اقتصاد به چه صورت هست؟

با توجه به تحقیقات سازمان استاندارد جهانی در مورد ایران، دو بال اقتصادی کشور ایران پتروشیمی و کشاورزی و باغداری است. همانطور که در پتروشیمی نباید نفت خام فروشی شود، دستگاه سورتر نیز میتواند با سورت در مبدا یا خط توزیع خرما و هر محصول دیگری، ارزش افزوده ایجاد کرده و دسته بندی بر اساس کیفیت محصول در همان ابتدا اتفاق بیفتد.

تفاوت سورتر هوشمند مذکور با سورترهای خرما موجود در بازار چیست؟

با توجه به تنوع زیاد خرما و شاخصه های متفاوت آن همچون چسبندگی، در مقوله سورت خرما در حال حاضر در کشور ما از سورترهای مکانیکی و روش سورتینگ دستی بجای سورترهای هوشمند استفاده میشود؛ که با توجه به دقت پایین این روش ها باعث بهره برداری پایین باغداران شده است. در حال حاضر برخی ایرادات تنها توسط چشم و هوش

قابل تامل ترین تفاوت سورتر هوشمند خرما با اکثر سورترهای موجود در بازار این است که اغلب سورترها، color sorter (سورت بر اساس رنگ) هستند و توانایی تشخیص عیوب غیر رنگی را ندارند. سورتر هوشمند خرما علاوه بر رنگ، خرما را بر اساس پارامترهای اندازه، شکل و ریخت شناسی نیز سورت میکند. با توجه به اینکه اغلب سورترهای موجود در بازار تولید خارج از کشور یا مونتاژ داخل هستند، بحث پشتیبانی این دستگاه ها بسیار ضعیف است و احتمال این که با بروز کوچکترین مشکل این دستگاه ها از خط تولید خارج شوند بالاست. با توجه به ساخت و تولید صفر تا صد دستگاه سورتر هوشمند خرما توسط شرکت دانش بنیان کاملاً ایرانی، تیم پشتیبانی قوی آماده رفع هرگونه خطای احتمالی دستگاه در کوتاه ترین زمان ممکن و در سراسر ایران می باشد. با توجه به اینکه دستگاه سورتر هوشمند خرما یک محصول دانش بنیان است، امکان تهیه این دستگاه با وام لیزینگ نیز وجود دارد.

نحوه عملکرد و تکنولوژی دستگاه سورتر خرما چگونه است؟

خرما ها با یک فاصله مناسب و نظم مشخص روی کانوایر ورودی دستگاه قرار می گیرند، سپس توسط کانوایر با یک سرعت مشخص به سیستم های تصویر برداری می رسند، در انتهای کانوایر دو سیستم تصویر برداری در بالا و پایین کانوایر تعبیه شده است که چندین عکس از زیر و روی خرما تهیه میکنند. در نهایت تصویر کاملی تقریباً از تمام زوایا هر دانه خرما بدست می آید که در نتیجه اگر هر مشکلی در هر قسمت از خرما وجود داشته باشد قابل تشخیص است. در این جا رنگ، اندازه و شکل خرما با توجه به پردازش تصویر آنالیز شده و با استفاده از دیپ لرنینگ که همچون ذهن یک انسان آموزش دیده و قابلیت تشخیص انواع خرما از جمله خرماهای بلبل خورده و خرماهای خشک شده و غیره را دارد و این اطلاعات به شبکه عصبی دستگاه ارسال شده و با توجه به پارامترهای تنظیم شده توسط کاربر دستگاه در مرحله سورت با استفاده از اجکتور باد، اگر خرما طبق مواردی که توسط کاربر تعیین شده مرغوب باشد از زیر اجکتور باد عبور میکنند و اگر خرما طبق مواردی که در توسط کاربر تعیین شده نامرغوب باشد اجکتور باد در حد میلی ثانیه فعال شده و آن یک دانه خرما را به سمت خروجی خرماهای نامرغوب پرتاب میکند.

هسته خرما، برگ درخت و غیره که گاهی هم رنگ و مشابه خود خرما هم هستند را از خرما جدا میکند.

مشتریان سورتر خرما چه کسانی هستند؟

باغداران، ترمینال دارن، صادرکنندگان خرما، فعالین در حوزه توزیع خرما که خواستار ایجاد ارزش افزوده در محصولات و کاهش هزینه ها و مشکلات سورت سنتی هستند.

تهیه سورتر خرما برای این قشر، چه مزیت هایی میتواند داشته باشد؟

با فرض وجود خرماهای بلبل خورده و فاسد داخل بار خرما، سورت در مبدا میتواند تا حد زیادی جلوی ضرر و زیان را بگیرد، بدین صورت که سورت در مبدا اتفاق می افتد، خرماهای فاسد جدا شده، در نتیجه خطر آسیب دیدگی خرما ها، هزینه حمل و نقل و انبارداری کاهش می یابد. استفاده از دستگاه سورتر هوشمند خرما باعث تفکیک و جدا سازی محصولات بر اساس کیفیت های مختلف شده که می توانند از لحاظ قیمت گذاری متفاوت باشند و این باعث می شود که با یک محصول بازارهای متفاوتی را پوشش دهند که نتیجه آن ایجاد ارزش افزوده بالاتری در این خصوص می باشد. همچنین زمانی که محصولات معیوب از محصولات با کیفیت از طریق این سورتر جدا می شود باعث می گردد تا در دوران انبار و نگهداری محصولات معیوب باعث فساد محصولات با کیفیت نگردند.

چرا دستگاه سورتر هوشمند باید به جای روش سورت دستی استفاده شود؟

در روش سورت دستی، با توجه به طولانی بودن این پروسه، خستگی کارکنان و یکنواختی کار، احتمال خطا افزایش می یابد و در خروجی و کیفیت سورت تأثیر می گذارد. در روش سورت با سورتر هوشمند، دستگاه قادر به سورت با کیفیتی مشخص به صورت یک پروسه تکرار شونده در هر ساعت از شبانه روز می باشد و با توجه به دقت بالای دستگاه صاحبان این دستگاه میتوانند از ارزش مالی بیشتری برخوردار شوند؛ همچنین با توجه به حذف نیروی انسانی در این روش از سورتینگ، کاهش هزینه ها بطور قابل چشمگیری مشهود است. با توجه به افزایش ساعت کاری سورتینگ و کاهش نیروی انسانی و افزایش بار ورودی، صاحب دستگاه قادر است محصولات با تناژ بیشتری را در ماه های پیک کاری سورت نماید.

مزیت سورتر هوشمند خرما نسبت به سایر سورترها چیست؟

سس باریکیو خرما

* زهرا علیدادی

و رب گوجه فرنگی، پاپریکا و میخک را اضافه کنید. به مدت ۳ دقیقه با هم زدن مداوم بپزید. بقیه مواد به جز نمک و فلفل را به مخلوط بالا اضافه کنید و حرارت را زیاد کنید تا به جوش بیاید. شعله گاز را کم کرده و در ظرف را ببندید و به مدت ۳۰ دقیقه بجوشانید و هر از گاهی هم بزنید. در صورت تمایل، می توانید در حین حرارت دادن طعم آن را بچشید، اما توصیه می شود تا اتمام این مرحله و پخت کامل خرمای بیشتری اضافه نکنید. سپس ظرف را از روی حرارت بردارید و اجازه دهید به مدت ۱۰ دقیقه خنک شود. آن را داخل مخلوط کن با سرعت بالا بریزید به خوبی مخلوط کنید تا یکدست شود. در این مرحله، سس شما آماده نگهداری در یخچال است. پس نمک و فلفل را به آن اضافه کرده و خوب هم بزنید. آن را درون یک بطری ریخته و در یخچال نگهدارید. از آنجاییکه این سس کاملاً طبیعی و خانگیست و هیچگونه مواد افزودنی ندارد بهتر است حداکثر ظرف مدت یک هفته استفاده شود.

این سس باریکیو خوشمزه را می توانید بر روی انواع ساندویچ، استیک و یا کباب بمالید و از طعم بی نظیر آن لذت ببرید!

یکی از مهمترین مزایای سس باریکیو خرما در مقایسه با سس های موجود در بازار استفاده از خرما به عنوان یک شیرین کننده طبیعی و مقوی به جای شکر یا شیرین کننده های مصنوعی می باشد.

مواد لازم برای تهیه سس باریکیو خرما:

- یک عدد پیاز کوچک خرد شده
- ۴ حبه سیر خرد شده
- رب گوجه فرنگی | ۱ قوطی
- سرکه سیب | یک سوم فنجان
- خرما بدون هسته و خرد شده | یک چهارم فنجان
- آب | به میزان لازم
- فلفل قرمز | ۱ قاشق چایخوری
- پاپریکا دودی | ۱ قاشق چایخوری
- خامه ترش | ۱ پیمانه
- وانیل | ۱ قاشق چایخوری
- تخم مرغ | ۳ عدد
- خرما | ۶ تا ۱۰ عدد بر اساس اندازه خرما
- پودر میخک (اختیاری)

مراحل آماده سازی سس باریکیو

ابتدا سیر و پیاز خرد شده را مخلوط کرده و به مدت ۳ دقیقه روی حرارت به خوبی مخلوط کنید.

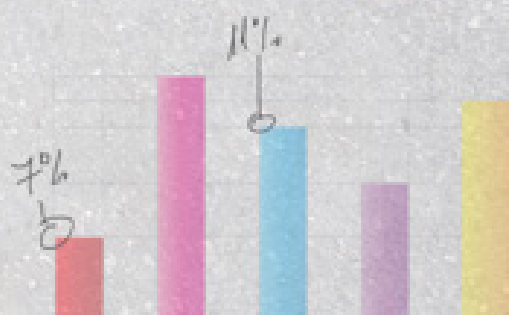
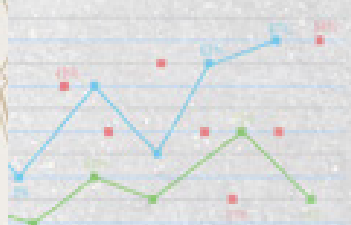
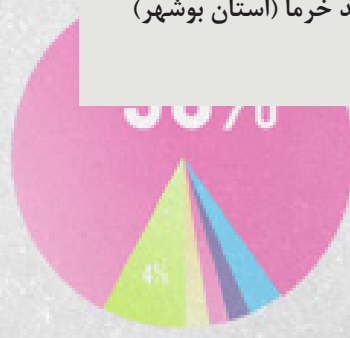

پژوهش ها و تحليل ها

75%

4.3%

مهندس رحيم خادمي:
گزارش پايش تحولات فصلی توليد خرما (استان بوشهر)

* مهندس رحیم خادمی

* کمیته تولید انجمن خرمای استان بوشهر

گزارش پایش تحولات فصلی تولید خرما (استان بوشهر)

مناطق از کیفیت مطلوبی برخوردار بوده اند. بیش از بیست رقم تجاری داخلی و خارجی مطالعات سازگاری آن انجام شده است و بیش از ۱۶۰ رقم خرما در استان شناسایی شده است.

مشکلات و چالش های تولید خرما در استان (کشور) و راهکارها:

بهره وری پایین عوامل تولید:

در حال حاضر میزان عملکرد خرمای استان (کشور) نسبت به عملکرد جهانی پایین تر است این در حالی است که پتانسیل تولید در منابع و ارقام خیلی بیشتر است. بخش عمده ای از باغ های خرما بر اساس شاخص ها در گروه باغ های درجه ۳ قرار میگیرند که نیاز به نوسازی دارند.

هزینه تولید نیز در سال های اخیر بدلیل اصلاحات اقتصادی در سطح کلان افزایش یافته اما متناسب با آن سطوح فناوری و مکانیزاسیون و بازار توسعه نیافته است و عملاً تولید در بخشی از نخیلات در شرایط ناپایدار قرار گرفته است.

تخصیص اعتبارات ارزان قیمت برای باغداران، با دستورالعمل مشخص می تواند به نوسازی نخیلات کمک کرده و بهره وری را ارتقاء بخشد.

سامانه های آبیاری با راندمان و کارایی پایین در نخیلات (روش و برنامه آبیاری)

با توجه به اهمیت بهره وری آب، تاکنون نخیلات استان به سامانه های نوین آبیاری تجهیز نشده اند و در حال حاضر بیش از ۷۰٪ نخیلات استان با روش غرقابی با دور آبیاری بسیار طولانی سه ماهه و حتی بیشتر آبیاری می شوند (۲ تا ۳ بار آبیاری در سال)، اکنون روش آبیاری و برنامه غیرفنی یکی از چالش های اساسی در تولید خرماست. اگر چه در طرح تحول نخلستان مطالعات اصلاح شیوه آبیاری به سامانه های نوین انجام شده اما با گذشت چند سال از شروع طرح متأسفانه فقط در حد ۱۰٪ پیشرفت فیزیکی داشته است. اکنون نیز پروژه انتقال مکانیزه آب نخیلات متوقف و سایر پروژه

پایش اولیه از تحولات فصلی در نخیلات استان بوشهر در سال زراعی جدید از وضعیت تولید بویژه میزان تلقیح و تشکیل میوه، شیوع آفات درجه یک نخیلات استان (از جمله میوه خوار، کنه تارتن، چوبخواران...) و سایر عوامل تاثیرگذار بر عملکرد کمی و کیفی از جمله کم آبی... تا قبل از بارندگی های مرداد ماه، توسط بخش تخصصی میزان تولید خرمای استان بیش از ۱۶۰ هزار تن برآورد شده است. سایر نابسامانی های فیزیولوژیکی در سال زراعی میتوان به عدم گلدهی تعدادی از باغ های خرمای استان، توسعه آفت زنجبرک خرما، عدم تلقیح در برخی باغ ها و تغییر رفتار چوبخواران خرما... در برخی مناطق خرماخیز استان اشاره کرد.

با ورود توده هوای مونسون به کشور در مرداد ماه از جمله جنوب کشور و بارندگی ها و رطوبت نسبی طولانی مدت بی سابقه در مناطق خرما خیز سبب گردید که بخشی از محصول خرما دچار ترشیدگی، نوک سیاهی و ریزش شوند. افزون بر آن در یک مقطع زمانی در مرحله خوارک به رطب شرایط برای بروز عارضه پژمردگی و خشکیدگی خوشه مهیا شده و تعدادی از نخیلات از نظر کمی و کیفی دچار خسارت شده اند که در حال حاضر برآورد خسارت ناشی از رویداد های آب و هوایی اخیر توسط بخش تخصصی در دست ارزیابی و برآورد میباشد و ضرورت دارد انجمن خرمای ایران نیز پیگیری لازم برای جبران خسارت تولیدکنندگان که عمدتاً دارای باغداری معیشتی و خرده هستند در سطح ملی انجام شود.

ارقام خرما در استان بوشهر

ارقام اصلی و تجاری خرمای استان بوشهر شامل رقم کبکاب (حدود ۷۰٪)، زاهدی (حدود ۲۰٪) و ده درصد سایر ارقام شامل خاصوئی، شهابی، خیزی، گنتار، شکر و... است. در دهه اخیر ارقام تجاری خارجی و داخلی از جمله مجول، برهی و پیارم در مناطق مستعد استان توسعه یافته و در برخی

و نیل به این هدف می توان باغداری قرارداری را پیشنهاد نمود که نیازمند یک الگوی موفق با شرایط باغداری در نخیلات است.

خرده بودن باغ های خرما

برابر بررسی های انجام شده بیش از ۷۰ درصد باغ های خرما کمتر از ۵ هکتار و حتی خیلی کوچکتر هستند و این موضوع برای ایجاد یک باغداری تجاری و قراردادی مشکلاتی ایجاد نموده است هر چند این پیشنهاد ایجاد شرکت هایی که بتواند یکپارچه سازی را انجام بدهد اما نظام بهره برداری از باغ ها نیاز به مطالعه بیشتر دارد.

نبود نظام های موثر حمایتی از تولید (بیمه نخلستان)

در نظام بیمه ای کشور برای محصولات کشاورزی نوع بیمه برای نخیلات از نوع (تضمین تولید) است که به اصطلاح عملکرد (محصول) را بیمه میکنند. این نوع بیمه برای هزینه تولید است که معمولا هزینه ها هم غیر واقعی، بسیار پایین و به روز نمی باشد. پیشنهاد میشود که علاوه بر رفع این مشکلات نه تنها هزینه تولید (آن هم واقعی) بلکه بیمه در آمد را هم پوشش بدهد (حداقل ۳۰٪ در آمد) که حمایت واقعی از تولید کمتر انجام شود.

عدم توسعه تشکل ها و نهادهای بومی در زنجیره تولید خرما

در مدل های باز آفرینی باغداری (اقدامات هماهنگ جوامع محلی) از ارکان اصلی محسوب میشود. تاکنون نهادهای بومی کارا و موثر در مناطق خرماخیز در حوزه تولید شکل نگرفته اند. توسعه فناوری حفاظت کننده نیازمند حمایت موسسات دولتی از یک طرف و هم چنین اقدامات هماهنگ جوامع محلی در قالب و نظام های نهاد بومی بویژه برای نظام بهره برداری از نخیلات است. انجمن خرما میتواند ضمن شناسایی حلقه های زنجیره ارزشمند نسبت به تشکیل این نهاد و حمایت از آن ها اقدام نماید.

توسعه زیر ساخت ها در نخیلات

در حال حاضر بخش عمده ای از سیستم های زهکشی نخیلات دچار مشکل شده و نیاز به لایروبی اساسی دارد و تخریب این زهکش ها میتواند عملکرد رویشی و زایشی و توسعه نخیلات را تحت تاثیر قرار دهد. افزون بر آن احداث زهکشی با مشارکت باغداران و هم چنین جاده بین باغات از موارد دیگر می باشد که میتواند به پایداری در نظام باغداران و کاهش هزینه ها کمک نماید.

های آبی از جمله اجرای شبکه آبیاری و اجرای درون باغی بدلیل عدم تخصیص و برنامه مشخص زمان بندی پیشرفت قابل قبولی نداشته است و بیم آن می رود که با تاخیر در اجرای پروژه، باغ ها از عملکرد اقتصادی خارج بشوند و طرح نیز پذیرش اجتماعی خود را از دست بدهد.

پایین بودن سطح مکانیزاسیون و فناوری در نخیلات

عملیات تولید در نخلستان بویژه گرده افشانی، هرس برگ، آرایش خوشه و برداشت بصورت دستی و با کارگر انجام می شود که بسیار پر هزینه است. روش های تولید در نخلستان نیاز است که با کمک و توسعه فناوری و ماشین آلات کاملا مکانیزه شود. راه اندازی شرکت های مکانیزاسیون و حمایت آن ها توسط موسسات حمایت کنند. دولتی و هم چنین شرکت های دانش بنیان برای توسعه فناوری در روش های فناورانه می تواند به توسعه مکانیزاسیون کمک نماید.

آفات چوبخوار خرما

بر اساس بررسی های کارشناسان بعمل آمده بیش از ۱۸ هزار هکتار از سطوح نخیلات استان درگیر خسارت آفات چوبخواران هستند و براساس همین گزارشات بیش از ۴ هزار هکتار خسارت این آفات برای نخیلات بحرانی است. تاکنون طرح های جامع برای کاهش و کنترل خسارت این آفات تهیه و تدوین و تایید شده ولی در سطح ملی اعتباری برای آن اختصاص نیافته است. با توجه به اینکه روش های کنترل آفت بسیار پرهزینه می باشد برای کنترل آن حمایت دولتی اجتناب ناپذیر است.

عدم تولید و تامین نهال گواهی شده از ارقام تجاری خرما

بخش عمده ای از نخیلات کشور در مرحله نوسازی قرار دارند که نیاز به نهال سالم و بهداشتی و دارای اصالت (پاجوش و یا نهال های کشت بافتی) است متاسفانه در کشور چنین ظرفیتی برای تولید نهال کشت بافتی خرما با گواهی معتبر ایجاد نشده است و اکنون کمبود نهال یکی از مشکلات برنامه نوسازی و توسعه پایداری نخیلات محسوب می شود.

پایین بودن ضریب نفوذ دانش در نظام باغداری (توسعه باغداری قراردادی):

نظام باغداری برای پایداری در نخیلات نیازمند توسعه و نفوذ دانش و فناوری در مدیریت جامع تولید براساس نظام های پایداری است. برای اجرا

عملکرد انجمن

خلاصه ای از عملکرد
انجمن ملی خرمای ایران

Solution

WWW.

Communication

Technology Innovation

Webinar Online Conference

Global Logistics Workshop Support

stability growth

WWW.

Jobs

BUSINESS

دومین جلسه برنامه ریزی بازار و صنایع پس از برداشت خرما

۱۴۰۲ هستیم و در ادامه به مطالبی در خصوص وضعیت صنایع بسته بندی، درجه بندی و فرآوری خرما در کشور و به خصوص استان خوزستان اشاره و تاکید نمودند صنایع خرما باید به روز رسانی و در خصوص استاندارد سازی توسعه نوسازی واحدها بررسی و اقدام گردد.

خانم دکتر جلیلی مقدم ضمن عرض خیر مقدم به حاضرین و سپاسگزاری از حضور در جلسه مطالبی در خصوص مصوبات جلسه قبل و دستور کار این جلسه بیان نمودند در خصوص پیش بینی تولید با احتساب خسارت وارده به محصول خرما در سال جاری به تفکیک استان درصد میزان برداشت خرما به تفکیک رقم میزان خرید خرما توسط بخش خصوصی وضعیت صادرات شش ماهه خرما و مقایسه میزان صادرات شهریورماه با مدت مشابه سال قبل ده کشور اول وارد کننده خرمای ایران در این شش ماه، میزان ارقام صادراتی سهم این ارقام از کل هرم های صادر شده گزارشی ارائه نمودند و در ادامه به برگزاری نمایشگاه خرما در استان فارس در هفته آینده و پیشنهاد و دعوت انجمن ملی خرما اشاره نمودند که سومین نشست این هم اندیشی در استان فارس با حضور حاضرین در جلسه برگزار شود در ضمن با اشاره به ضرورت شناسنامه دار نمودن نخلستانها خواستار برنامه ریزی انجمن ملی خرما با هماهنگی نظام صنفی کشاورزی و منابع طبیعی کشور و مدیران باغبانی استانها جهت برگزاری جلسه و عملیاتی نمودن این موضوع شدند و در ادامه به تداخل ایام تعطیلات نوروزی با ماه مبارک رمضان و لزوم هماهنگی انجمن ملی خرما با اتحادیه باغداران کشور برای ذخیره سازی این محصول جهت کنترل بازار و قیمت خرما به منظور جلوگیری از آسیب صادرات این محصول شدند. آقای دکتر اسفندیاری توضیحاتی در خصوص

حاضرین در جلسه: آقایان برومندی (معاون وزیر در امور باغبانی)، نیکبخت (رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل سازمان تعاون روستایی)، اسفندیاری (مدیرکل دفتر صنایع تبدیلی و غذایی)، یداللهی (مدیرعامل اتحادیه سراسری باغداران)، صنعتی (دبیر کمیته صادرات انجمن ملی خرمای ایران)، هاشمی (اتحادیه صادرکنندگان خشکبار)، شهریاری (اتحادیه صادرکنندگان خشکبار - شرکت آرات)، ساروئی (معاون مدیرکل دفتر توسعه صادرات)، مدیرکل دفتر بازرگانی محصولات کشاورزی سازمان تعاون روستائی)، پیمان جلالی (معاون دفتر گرمسیری و نیمه گرمسیری)

خانم ها: جلیلی مقدم (مدیرکل امور میوه های گرمسیری و نیمه گرمسیری)، سکوتی فر (رئیس گروه صنایع تبدیلی باغی)، شجاع الدینی (مسئول طرح و برنامه معاونت توسعه بازرگانی)، کربلایی (انجمن ملی خرمای ایران)، آل نبی (دفتر توسعه صادرات)، برنجی (گروه نخیلات)

بر اساس دعوت نامه شماره ۱۴۰۱/۸۰۰/۶۱۵۲۱/۱۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۰۱ معاونت امور باغبانی دومین نشست هم اندیشی در خصوص بازار و صنایع تبدیلی پس از برداشت خرما جلسه ای با حضور اعضای فوق الذکر در محل سالن جلسات معاونت تشکیل گردید که اهم موارد مطرح شده به شرح ذیل می باشد آقای دکتر برومندی ضمن عرض خیر مقدم به حاضرین با اشاره به اهداف جلسه سیاستها و برنامه های معاونت امور باغبانی در زمینه خرما را تشریح نمودند و به منظور رفع مشکلات و چالش های صنعت خرما ضروری است با هم اندیشی متولیان بخش های مرتبط در جهت رفع مشکلات و موانع و حفظ ارتقاء جایگاه نخیلات اقدام نمود و مقرر است این جلسات به صورت هفتگی برگزار گردد. به طوری که برای مشکلات تولید به دنبال تامین اعتبار طرح جامع احیا و نوسازی نخیلات در لایحه کل کشور در سال

ادامه...

اقدامات صورت گرفته و برنامه‌های آتی صنایع خرما بیان نمودند و کارشناسان آن دفتر نیز گزارشی در قالب پاورپوینت در زمینه اقدامات انجام شده در زمینه صنایع خرما به تفکیک استان‌ها و اعتبارات و تسهیلات تخصیص داده شده ارائه دادند و به اعتباراتی که به آن استان‌ها از جمله خوزستان ارسال شده است و علیرغم پیگیری‌های صورت گرفته، تاکنون این اعتبارات جذب نشده است، درخواست همکاری سازمان جهاد کشاورزی استان‌ها منجمله خوزستان در زمینه جذب اعتبارات را داشتند. آقای نیکبخت (رئیس هیئت مدیره و مدیر سازمان مدیرعامل سازمان تعاون روستایی) اعلام برنامه‌ها و سیاست‌های آن سازمان در جهت حمایت و پشتیبانی از بخش کشاورزی به ویژه باغبانی اعلام آمادگی نمودند که برای توسعه صنایع خرما نهایت همکاری و برنامه‌ریزی را انجام خواهند داد نمایندگان بخش خصوصی (انجمن ملی خرمای ایران، اتحادیه باغداران کشور و اتحادیه صادرکنندگان خشکبار ایران) نظرات و پیشنهادهای در زمینه صنایع و بازار خرما ارائه نمودند. نمایندگان دفتر توسعه صادرات ضمن اعلام دیدگاه‌ها در جهت بهبود وضعیت بازرگانی خرما نظراتی را اعلام نمودند و با اشاره به اجرای قانون تمرکز وظایف حوزه بازرگانی در وزارت جهاد کشاورزی بیان نمودند اعتبارات و امتیازات قانون مذکور به وزارت متبوع تاکنون منتقل نشده است که این موضوع از موانع و مشکلات در جهت محقق شدن اهداف و مأموریت‌های محوله بازرگانی خواهد شد و درخواست طرح موضوع در کمیسیون‌های مربوطه و پیگیری از مراجع مرتبط را داشتند. تصمیمات:

۱. با توجه به پیشنهاد و دعوت انجمن ملی خرما مقرر گردید سومین نشست با موضوع بررسی صنایع خرمای استان فارس و سایر موارد در خصوص خرمای کشور مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۰ با حضور اعضا در استان فارس برگزار گردد.

۲. تیمی متشکل از دفتر صنایع تبدیلی غذایی استاندارد و دفتر گرمسیری و نیمه گرمسیری بخش خصوصی و سازمان تعاون روستایی تشکیل و برای بازدید به منظور ساماندهی صنایع خرمای استان خوزستان به استان مذکور عزیمت نمایند. سه دفتر صنایع تبدیلی غذایی وزارت متبوع لیست کلیه واحدهای فعال استان‌های کشور در زمینه بسته بندی، درجه بندی، نگهداری و فراوری را به تفکیک استان ارسال نمایند و در خصوص رتبه بندی آن‌ها اقدام و نتیجه به معاونت امور باغبانی اعلام گردد. ۳. موضوع شناسنامه‌دار کردن نخلستان‌های کشور توسط نظام صنفی و منابع طبیعی کشور با همکاری انجمن ملی خرما در برنامه کاری قرار گیرد و در همین زمینه به منظور هماهنگی جلسه‌ای از سوی انجمن ملی خرما با حضور نظام صنفی در استان‌های تولیدکننده خرما با حضور مدیران باغبانی استان‌ها در جهت عملیاتی شدن آن برگزار شود. ۴. همچنین در جلسه بعدی از موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی جهت ارائه گزارش در خصوص وضعیت صنایع و بازار خرما در سایر کشورها در دعوت به عمل آید. ۵. با توجه به سابقه و سوابق سال گذشته در خصوص تامین خرمای ماه مبارک رمضان مقرر شد با همکاری سازمان تعاون روستایی و انجمن ملی خرمای ایران و اتحادیه باغداران کشور برنامه‌ریزی‌های لازم در این زمینه صورت گرفته گیرد و از ابتدای دی ماه سال جاری جلسات هماهنگی و برنامه‌ریزی با دعوت از سازمان میادین میوه و تره بار با محوریت سازمان تعاون روستایی اقدام گردد. ۶. درخواست شرکت بازرگانی آقای زرگرزاده در خصوص افزایش نرخ پایه صادراتی خرما مطرح گردید که از سوی نمایندگان بازرگانی و بخش خصوصی و حاضرین در جلسه مورد توافق قرار نگرفت و مقرر شد نامبرده موضوع را از طریق گمرک ج.ا.ایران پیگیری نمایند.

سومین جلسه برنامه ریزی بازار و صنایع پس از برداشت خرما

حاضرین در جلسه:

آقایان: محسن رشیدفرخی (رئیس انجمن ملی خرما ایران)، علی محمد صمیمی (نایب رئیس اول انجمن ملی خرما ایران)، هادی مقدم (نایب رئیس دوم انجمن ملی خرما ایران)، محمد حسین اکبری یزدی (نایب رئیس انجمن کرمان)، نادر خدادادی (مشاور ارشد انجمن ملی خرما ایران)، حامد بدرآبادی (رئیس کمیته تامین داخلی انجمن ملی خرما ایران)، مقصد تکلوزاده (دبیر کل انجمن ملی خرما ایران)، محمد صادق حمیدیان (رئیس اتاق بازرگانی استان فارس)، نیکبخت (رئیس هیات مدیره و مدیر عامل سازمان تعاون روستایی)، پیمان جلالی (معاون دفتر گرمسیری و نیمه گرمسیری)، ماجد مطوریان پور (رئیس انجمن استان خوزستان)، ندیر پور جم (رئیس انجمن استان بوشهر)، وحید رضا امداد (انجمن استان فارس)، کاظم موسوی (مدیر تعاون روستایی فارس)، بدالهی (مدیر عامل اتحادیه سراسری باغداران)، مجیدرضا پاکاری (مدیر باغبانی جهاد کشاورزی)، سعید زحمت کشانی (مشاور رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس)، شهرام مدبری (عضو هیات مدیره اتحادیه سراسری باغداران ایران)، حسین آفتابی (انجمن خرما استان کرمان) و مجتبی دهقان (جهاد کشاورزی فارس)، یوسف کشاورز (بسیج جامعه کشاورزی)

خانم ها: زهرا جلیلی مقدم (مدیر کل امور میوه های گرمسیری و نیمه گرمسیری)، رقیه سکوتی فر (رئیس گروه صنایع تبدیلی باغی) و ناهید برنجی (گروه نخیلات)

با توجه به دعوتنامه انجمن ملی خرما ایران سومین نشست با موضوع بررسی صنایع خرما استان فارس و سایر موارد در خصوص خرما کشور مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۰ با حضور مسئولین انجمن ملی خرما ایران، وزارت جهاد کشاورزی و رئیس اتاق

بازرگانی فارس و فعالین این حوزه در شیراز برگزار گردید.

در ابتدای جلسه جناب آقای رشید فرخی ریاست انجمن ملی خرما ایران به طرح دستور جلسه پرداخته و اهمیت موضوع را در حوزه شناسنامه دار کردن باغات و وجود آمار مستند جهت برنامه ریزی های کلان آتی مطرح نمودند. همچنین ایشان آمادگی انجمن ملی خرما ایران جهت اجرای طرح شناسنامه دار کردن نخیلات و تامین و توزیع خرما داخلی در ماه رمضان را اعلام نمودند.

در ادامه جلسه ریاست محترم اتاق بازرگانی استان فارس ضمن خیر مقدم به حضار جلسه به اهمیت خرما از لحاظ تأثیرگذاری در اقتصاد کشور تشریح نمودند و برگزاری نمایشگاه تخصصی خرما شیراز را نیز در راستای همین موضوع اعلام نمودند.

در ادامه ریاست محترم سازمان جهاد کشاورزی استان فارس و سرکار خانم دکتر جلیلی مقدم سرپرست محترم نخیلات و میوه های گرمسیری و نیمه گرمسیری وزارت جهاد کشاورزی به ارائه دیدگاه های تخصصی در خصوص دستور کار جلسه پرداختند و همچنین داشتن QR Code جهت نظارت تخصصی بر کیفیت محصولات صادراتی را ضروری اعلام نمودند. همچنین انجام جلسات GAP نیز میتواند باعث بهبود کیفی خرما کشور گردد. تکمیل واحدهای علاقمند به سرمایه گذاری در حوزه تولید نهال های خرما کشت بافت، زمینه اصلاح باغات کشور فراهم گردد.

در ادامه جناب آقای نیکبخت ریاست تعاون روستایی کشور اعلام آمادگی کمک به اجرایی نمودن مصوبات جلسه را مطرح نمودند. همچنین سایر حضار جلسه به ارائه دیدگاه های تخصصی پیشنهادات کارشناسی در راستای دستور کار جلسه پرداختند.

ادامه...

شرح مصوبات:

۱. مصوب گردید پیگیری اصلاح دبیری میز خرمای کشور به انجمن خرمای ایران توسط وزارت جهاد کشاورزی انجام گیرد.
۲. بحث شناسنامه دار کردن نخیلات توسط انجمن ملی خرمای ایران پیگیری و پروپوزال اجرایی گردد.
۳. مصوب گردید برنامه‌ریزی تأمین خرمای ماه مبارک رمضان توسط انجمن ملی خرمای ایران و وزارت جهاد کشاورزی در اسرع وقت با برگزاری جلسات مستمر صورت پذیرد.

پنجمین نمایشگاه بین المللی و تخصصی خرما، فرآوری و صنایع وابسته فارس

کمیته رفع موانع تولید، مشکلات سرمایه گذاران را حل کنند. به گفته دهقان پور؛ فارس با تولید بالغ بر ۲۵۱ هزار و ۵۰۰ تن خرما رتبه اول کشوری و رتبه چهارم در سطح زیر کشت این محصول را دارد و در نتیجه تولید در واحد سطح این محصول از میانگین کشور و استان های خرماخیز بالاتر است که حاصل تلاش نخلداران است. او با بیان اینکه یکی از استراتژی های وزارت جهاد کشاورزی و به تبع آن سازمان جهاد کشاورزی توجه به تولید و مزیت نسبی آن، در مناطقی که امکان سازگاری تولید برای محصولات خاص وجود دارد، است، گفت: جنوب استان فارس به لحاظ پتانسیل هایی که دارد یکی از بسترهای مناسب برای توسعه و تولید خرما در سطح کشور است.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی فارس با اشاره به اینکه در اختیار گذاشتن نهال عاری از ویروس و مقاوم به آفات و بیماری ها که در آینده محصولی متناسب با بازارهای هدف صادراتی تولید کند از جنبه های حمایت از نخلداران و توسعه و گسترش خرما در این استان است، خاطرنشان کرد: در همین راستا از اواخر سال گذشته مرکز تولید نهال خرما با روش کشت بافت و تولید باغ مادری کلنگ زنی شد.

دهقان پور با اشاره به اینکه در مرکز مذکور پایه های رقم مجول که یکی از ارقام بازار پسند است تولید می شود و نهال های تولیدی علاوه بر استان فارس، در اختیار نخلداران جنوب کشور نیز قرار می گیرد، افزود: یارانه هایی در اختیار این مجتمع قرار دادیم در همین راستا هم دولت یکسری تمهیداتی برای نخلداران در نظر می گیرد و نهال های تولیدی در قالب یارانه در اختیار نخلداران قرار می گیرد. او؛ به سلامت محصول خرما تولیدی نیز گریزی زد و افزود: خرماهای تولیدی ما دارای کیفیت بالا و از

پنجمین نمایشگاه بین المللی و تخصصی خرما، فرآوری و صنایع وابسته فارس از ۱۰ الی ۱۳ آبان ماه ۱۴۰۱ از ساعت ۱۶ الی ۲۱ در محل دائمی نمایشگاه بین المللی فارس افتتاح شد. این نمایشگاه در فضایی به وسعت ۶ هزار مترمربع و در سه سالن سرو، بهار و نرگس با حضور مسئولان کشور، استانی، انجمن ملی خرما ایران، فعالان بخش خصوصی از ۱۱ استان کشور و نمایندگان شرکت هایی از چهار کشور روسیه، پاکستان، عمان و قطر در قالب ۱۹۰ غرفه در شیراز برگزار و مورد استقبال مردم قرار گرفت. در حاشیه این نمایشگاه جلسه هیات رئیسه انجمن ملی خرما ایران با حضور اعضای آن، نشست های تخصصی و نشست کارگروه ملی خرما با حضور مسئولان کشور و استانی از جمله رئیس اتاق بازرگانی فارس، مدیر کل دفتر امور میوه های گرمسیری و نیمه گرمسیری وزارت جهاد کشاورزی، مدیر عامل سازمان مرکزی تعاون روستایی کشور، رئیس انجمن ملی خرما ایران و فعالان بخش خصوصی از سراسر کشور در اتاق بازرگانی فارس برگزار شد.

در مراسم افتتاحیه این نمایشگاه رئیس سازمان جهاد کشاورزی فارس گفت: امروزه استفاده از فناوری های نوین می تواند کمک کند تا ارقامی که خاصیت بسته بندی و جنبه های صادراتی دارند با روش مطلوبی بسته بندی و نهایتاً صادر شود.

مجتبی دهقان پور با اشاره به اینکه جهاد کشاورزی به سرمایه گذاران در حوزه صنایع تبدیلی، بسته بندی و فرآوری خرما تسهیلات ارزان قیمت اعطا می کند، افزود: رفع موانع در فرآیند اخذ مجوز از دیگر برنامه های حمایتی جهاد کشاورزی است و در همین راستا خودمان را موظف می دانیم که اگر سرمایه گذاری با مشکلی مواجه شده است در چارچوب قانونی مشکل را رفع کنیم و علاوه بر آن استاندار هم این رویکرد را دارند که از طریق

ادامه...

های بین المللی فارس در تلاش بوده و هست تا با برگزاری نمایشگاه تخصصی در این حوزه و معرفی قابلیت ها و ارزش استراتژیک این محصول خوراکی صنعتی به نخل داران و سایر مشاغل وابسته کمک کند تا با افزایش کمی و کیفی فراوری های متنوع و با ارزش حاصل از خرما سهم واقعی و شایسته کشور را در بازار های داخلی و بین المللی حفظ و ارتقا دهیم. فرهادی با بیان اینکه نمایشگاه بین المللی خرما شیراز در متراژی به مساحت شش هزار متر مربع برگزار می شود، گفت: شرکت کنندگان در این نمایشگاه از استان های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، یزد، خراسان رضوی، کرمان، بوشهر، خوزستان، همدان، تهران، هرمزگان و فارس هستند.

استانداردهای بالایی برای مصرف بهره مند هستند و به دلیل شرایط آب و هوایی مناسب جنوب استان، تنوع ارقام داریم که می تواند کمک کند تا بازارهای هدف صادراتی را متناسب با ذائقه مصرف کننده، شناسایی کنیم.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی فارس با اشاره به اینکه استانداردهای تولید این محصول خوب است، بیان کرد: استانداردهای برداشت و عرضه محصول خرما را باید به روز شود که در همین راستا این سازمان یکسری اقداماتی انجام داده است و انجام خواهد داد که بتوانیم خرمایی با استاندارد های کامل به بازار عرضه شود.

همچنین در این مراسم علی فرهادی مدیر عامل شرکت نمایشگاه های بین المللی فارس نیز گفت: در پنجمین نمایشگاه بین المللی خرما، تولید، فرآوری و صنایع وابسته شیراز حدود شصت شرکت فعال در این حوزه حضور دارند. وی افزود: ایران به لحاظ تنوع و کیفیت، سطح زیر کشت، میزان تولید، صادرات و مصرف ملی در زمره برترین تولید کنندگان محصول خرما در جهان به شمار می رود. او ادامه داد: هر چند خرمای ایران از بهترین نوع خرمای صادراتی جهان بوده و یکی از محصولات عمده ی کشاورزی ایران و از منابع اصلی ارز کشور محسوب می شود اما با کمال تاسف با گذشت زمان سهم و جایگاه کشور ما روند نزولی داشته است. وی افزود: به دلایل مختلف از جمله تغییرات اقلیمی، خشکسالی و بی آبی، ضعف مدیریت و برنامه ریزی، موانع صادراتی، افزایش قیمت تمام شده کالا در بخش تولید، نگهداری و بسته بندی و صادرات فاقد صرفه اقتصادی لازم بوده و همین؛ دلیل روند نزولی خرما و صنایع وابسته آن است.

فرهادی بیان کرد: قطعاً با رفع این موانع و مشکلات و ایرادات خرما به معنای واقعی تبدیل به یک صنعت اشتغال زا، تامین کننده مواد غذایی و دارویی و صنعتی و کالایی صادراتی و ارز آور می شود. ایشان افزود: در همین راستا شرکت نمایشگاه

جلسه هم فکری ادامه ی اجرای طرح آنالیز ارزش غذایی خرماهای تجاری کشور

خواهند رسید. دکتر مقداد تکلوزاده دبیر کل انجمن ملی خرما ایران با اشاره به میزان تولید خرما و ارقام خرما و اهمیت استخراج ترکیبات با ارزش غذایی بالا و سلامتی بخش در خرما، اعلام آمادگی کردند که ارقام خرماهای مورد نیاز جهت انجام آزمایش های تخصصی در اختیار تیم علمی اجرایی قرار بدهند و تحقیقات مشابه صورت گرفته در این زمینه را جهت استفاده برای تیم اجرایی پروژه ارسال نمایند تا زمینه ی جمع بندی نتایج فراهم گردد.

پیرو جلسات برگزار شده در اوایل بهمن ماه ۱۴۰۰ توسط آقای مقدم نایب رئیس انجمن ملی خرما ایران با ریاست و اعضا هیات علمی دانشکده علوم زیستی دانشگاه شهید بهشتی و همچنین جلسه ی حضوری با حضور آقای دکتر تکلوزاده دبیر انجمن ملی خرما ایران و آقای مقدم نایب رئیس انجمن ملی خرما ایران و آقای دکتر طالبی و رئیس دانشکده آقای دکتر مینایی در تاریخ ۱۴۰۰/۱۱/۲۵ برگزار گردید. در این جلسه دو طرف دیدگاه هایشان را در مورد انواع ارقام خرما و ارزش غذایی هر کدام را مطرح نمودند. همچنین اعضا هیات علمی دانشکده علوم زیستی دانشگاه شهید بهشتی قول همکاری های لازم را دادند و اعلام نمودند که کار را از همین لحظه آغاز نموده و امیدوار هستند که به نتایج خوبی برسند و تا در زمینه جلوگیری از بعضی از سرطان ها و بیماری هایی مثل آلزایمر هم ترکیباتی در خرما بررسی گردد. در این راستا جهت پیگیری انجمن ملی خرما ایران با دانشگاه شهید بهشتی در تاریخ ۱۴۰۱/۰۹/۱۶ جلسه با حضور جناب آقای مینایی ریاست محترم دانشگاه شهید بهشتی، حضور دبیر انجمن ملی خرما ایران جناب آقای دکتر تکلوزاده، جناب آقای دکتر طالبی و خانم کربلایی برگزار گردید.

جناب آقای مینایی ریاست محترم دانشگاه شهید بهشتی اعلام نمودند که تاکنون آنالیز چند نوع خرماهای تجاری صورت گرفته و ترکیبات ارزش غذایی هر کدام از این خرماها استخراج گردیده است ولی به دلیل شرایط خاص کشور و دغدغه های کاری مقدور به انجام تمام وقت این پروژه نبوده اند. ایشان اعلام نمودند که در چند ماه آینده ضمن استخراج آمینواسیدها و سایر ترکیبات مغذی خرماهای یاد شده به جمع بندی کامل در مورد ارزش غذایی خرما و بحث هر نوع خرما

اولین نشست بررسی چالش‌ها و فرصت‌های بسته بندی خرما استان سیستان و بلوچستان

ارزش افزوده انواع بسته بندی های خرما در جهان پرداخت. دهباشی مدیرصنایع تبدیلی و تکمیلی جهاد کشاورزی سیستان و بلوچستان به ویژه بودن شرایط خرما در جهاد کشاورزی استان به ارائه آمار زیرکشت و مقدار برداشت خرما گفتند که خرما مضافتی، ربی، زاهدی بیشترین زیر کشت خرما را دارد. ارقام جدید خشک و نیمه خشک جهاد کشاورزی دارد توسعه میدهد.

در استان نزدیک به ۲۰۰ هزار تن ظرفیت نگهداری خرما داریم از سردخانه های کوچک ۱۰۰ تنی در کنار باغات تا سردخانه های بزرگ مقیاس در سراسر استان داریم. در بحث بسته بندی تاکید به بسته بندی های کوچک، جدید و شفاف تاکید میکنیم. در بحث فرآوری های خرما پودر قهوه، شکلات و کلوچه خرما و الکل خرما مجوز فعالیت دادیم.

دکتر کیکاوسی، عضو هیات علمی مرکز تحقیقات جهاد کشاورزی بلوچستان گفتند که در زمینه کنترل کیفیت خرما با همکاری خوشه خرما سراوان، طرح تحقیقاتی شناسایی آفات و بیماری های خرما قبل از سردخانه و در سردخانه و هنگام خروج از سردخانه انجام گردیده است. در زمینه پرورش خرما مجول هم مرکز تحقیقات کارهای خوبی انجام داده است. دکتر تکلوزاده دبیر انجمن ملی خرما ایران افزود: در ایران در ۶ استان جنوبی: سیستان و بلوچستان، کرمان، فارس، هرمزگان، بوشهر و خوزستان تولید خرما داریم که بیش از ۴۵۰ رقم در کشور تولید می شود. در ایران سالانه یک میلیون و سیصد هزار تن تولید خرما را داریم که رتبه دوم تولید خرما جهان است. وی گفت: از لحاظ حجم صادرات در جهان مقام اول با ۳۵۰ هزار تن صادرات و از نظر ارزش صادراتی جایگاه ۸ تا ۹ جهان را داریم. تکلوزاده همچنین اشاره کرد که: سالانه حدود ۴۵۰ میلیون دلار در آمد ارزی برای کشور از خرما را داریم.

با حضور آقایان: عبدالحکیم ریگی رئیس اتاق و انجمن سیستان و بلوچستان، دکتر تکلوزاده دبیر انجمن خرما ایران، مهندس آفتابی دبیر اتاق بازرگانی بم، مدیرکل هماهنگی امور اقتصادی استانداری، مدیر بنیاد نخبگان، معاونین جهاد کشاورزی، معاون صمت، معاون شرکت شهرک های صنعتی، کارشناس اداره استاندارد، هیات علمی دانشگاه سیستان و بلوچستان و هیات علمی مرکز تحقیقات جهاد کشاورزی بلوچستان.

نشست چالش های بسته بندی خرما در ساعت ۹:۰۰ صبح در تاریخ ۱۷ آذرماه در سالن اجتماعات ساختمان شهید حاج قاسم سلیمانی دانشگاه سیستان و بلوچستان برگزار گردید. این نشست بصورت دو پنل برگزار گردید. در پنل اول مسئولین دولتی و دانشگاهی به ارائه برنامه های انجام شده و آسیب های موجود و برنامه های آینده پرداختند. در پنل دوم بخش خصوصی و دانشگاهی به چالش های موجود و ارائه پیشنهاد و راهکار برای حل مشکلات پرداختند. در ابتدا پنل دکتر اوکاتی رئیس بنیاد نخبگان استان ضمن خوش آمد گویی به شرکت کنندگان، نشست به ضرورت تشکیل این جلسات و ادامه دار بودن این سلسله نشست ها در زمینه خرما و پتانسیل های استان در زمینه خرما پرداخت. در ادامه دکتر سالارزهی عضو هیات علمی دانشگاه سیستان و بلوچستان به ارائه پاورپوینت از وضعیت خرما ایران در جهان پرداختند، ایشان فرمودند: بیش بینی می شود ارزش بازار خرما در بازارهای جهانی در سال ۲۰۲۶ به بیشتر از ۱۹ میلیارد دلار برسد و به مقایسه صنعت خرما ایران و امارات پرداختند و همچنین به معرفی رویداد نوآوری خرما امارات و قسمت های مختلف این رویداد اشاره کردند و از لزوم استفاده از بسته بندی های جدید در صنعت خرما گفت. همچنین وی به مقایسه افزایش

ادامه...

خوشه، از نمایشگاه مواد غذایی تهران و مشهد و نمایشگاه خرما ابوظبی، نمایشگاه مواد غذایی ارگانیک دبی و اکسپو دبی، بازدید از واحدهای صنایع بسته بندی و کارتن سازی تهران، کرج، قزوین انجام شد. هم چنین در زمینه بازاریابی در نمایشگاه خرما شیراز و نمایشگاه خرما ابوظبی خوشه غرفه داشته است.

بخشی از فعالیت های خوشه ی کسب و کار خرما ی سرراوان :

نشست اعضای خوشه با رئیس اتاق بازرگانی ایران و هند، جلسه با تجار ارمنستان، جلسه با اتاق بازرگانی ایران و پاکستان برگزار ی بیش از ۳۰ دوره آموزشی برای فعالین خرما استان

همچنین در زمینه بازاریابی علمی بین الملل مطالعه بازار هند و مطالعه بازار پاکستان با همکاری دانشگاه انجام شد.

بانک اطلاعاتی نوآوری های خرما و دو دوره رویداد های کارآفرینی خرما انجام شده است.

انجام امکان سنجی کنسرسیوم صادراتی خرما سرراوان در حال انجام است.

تهیه مستند خرما سرراوان و فرهنگ سازی از طریق نصب بنر در سطح شهر های هدف برای آگاهی و تشویق باغدارها به بسته بندی های بهداشتی و با برند بومی و توزیع بروشور نکات بهداشتی بین واحدهای خوشه از برنامه های دیگر انجام شده می باشد.

همچنین طرح تحقیقاتی بررسی آفات و بیماری های خرما قبل و در سردخانه خرما با همکاری مرکز تحقیقات جهاد کشاورزی بلوچستان انجام گرفت.

عبدالرشید دهانی سردخانه دار سورانی که در حال ثبت برند یاقوت سیاه مکران است گفت متأسفانه به علت پایین بودن قدرت خرید، کشاورز دنبال

معاون امور بازرگانی سازمان صمت استان هم در این همایش افزود: ۲۱ درصد اراضی کشت خرما کشور متعلق به سیستان و بلوچستان است و ۱۹ درصد برداشت خرما ی کشور هم از آن این استان می باشد.

شریفی گفت: با توجه به اینکه خرما ی استان یک و نیم ماه زودتر از سایر نقاط کشور برداشت می شود این یکی از مزیت های خوب این استان برای بدست گرفتن بازار ملی و جهانی است. وی افزود: در استان از ۵۰ سال قبل تا کنون بسته بندی خرما هیچگونه تغییری نداشته که این موضوع آسیب بزرگی به بازار این محصول رسانده است. شریفی همچنین گفت: در حالیکه قیمت خرما در بازارهای جهانی به ازای هر کیلو ۱۲ تا ۱۵ دلار است به دلیل بسته بندی نا مناسب خرما ی استان این محصول به ازای هر کیلو حدود ۵ تا ۶ دلار فروخته می شود. وی خاطر نشان کرد: ۲۵ درصد خرما ی تولیدی استان صادر می شود.

آقای رخشانی معاون صنایع کوچک شرکت شهرک ها به رایه گزارش فعالیت های انجام شده خوشه خرما در منطقه سرراوان پرداختند. وی افزود عارضه یابی و پروژه بهبود واحدهای عضو خوشه در حال انجام می باشد که برای اولین بار در منطقه ۳ برند همراه با سیب سلامت، استاندارد، ایزو و نشان هلال ثبت شده است و ۳ برند دیگر در حال ثبت می باشد.

مهندس خاوری عامل خوشه بسته بندی خرما سرراوان، سیب سوران و مهرستان برنامه های اجرا شده خوشه در دو سال گذشته بر شمرد و گفت: بازدید از واحدهای بسته بندی و فرآوری خرما بم و واحدهای مواد غذایی شهرک توس مشهد توسط اعضای خوشه انجام گرفته است و همچنین در زمینه آشنایی با انواع بسته بندی ها بازدید واحد های

ادامه...

خرید کارتن های ارزان و بی کیفیت هست. وی پیشنهاد داد برای کشاورزان دوره های بسته بندی خرما گذاشته شود. همچنین برای خرید کارتن خرما تعاون روستایی، جهاد کشاورزی یا خوشه و استانداری برای حمایت از بسته بندی استاندارد سوبسید پرداخت نمایند.

امسال سردخانه امید سوران با همکاری اداره تعاون روستایی شهرستان کارتن چاپ کرد که کشاورزان بعد از فروش خرما نسبت به پرداخت هزینه کارتن اقدام کنند اما به علت بارندگی سر فصل و کاهش کیفیت خرما سردخانه نسبت به بدهی به واحد چاپ کارتن دچار مشکل شده است که حمایت مسئولان ذیربط را می طلبد.

شهنازی نایب رئیس اتاق بازرگانی، صنایع معادن و کشاورزی توضیحاتی در مورد صادرات و بسته بندی سنتی خرما در استان و فعالیت انجمن خرما در استان پرداخت.

همچنین جلسه ای در اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی زاهدان با حضور دکتر تکلوزاده دبیر انجمن خرما ایران و عبدالحکیم ریگی رئیس اتاق زاهدان در مورد فعال نمودن انجمن خرما زاهدان و تأسیس انجمن خرما سراوان برگزار گردید.

بسمه تعالی

سرورگرامی، فرهیخته ارجمند
سلام علیکم
احتراماً بدین وسیله از جناب عالی و همکاران محترم
جهت شرکت در نشست بررسی چالش ها،
فرصت ها و راهکارها در صنایع بسته
بندی خرما با تأکید بر صنعت خرمای
استان سیستان و بلوچستان دعوت بعمل
می آید. حضور ارزنده شما موجب مسرت و
سرافرازی ما خواهد شد.

زمان: پنج شنبه ۱۴۰۱/۹/۱۷ ساعت ۹ صبح
مکان: سالن کنفرانس سازمان مرکزی دانشگاه
سیستان و بلوچستان (ساختمان شهید میرحسینی)
ارتباط مجازی:
<https://vc.bmn.ir/ch/sistan>

نشست اول: بررسی چالش ها،
فرصت ها و راهکارها در صنایع
بسته بندی خرما با تأکید بر صنعت
خرمای استان سیستان و بلوچستان

سازمان پژوهش‌های علمی و تخصصی
انجمن ملی خرما ایران
معاونت توسعه و ارتباطات
گروه تخصصی بازرگانی و بازاریابی

چهارمین نمایشگاه بین‌المللی تخصصی خرما و صنایع وابسته استان بوشهر

منتج به توسعه بازار این محصول گردد و با بررسی بازارهای هدف و بررسی تولید کنندگان کشورهای موفق مشابه تونس، عربستان، امارات و سایر کشورها و تحلیل زنجیره ارزش محصول خرماهای کشورها به این جمع‌بندی رسیده ایم که برگزاری نمایشگاه تخصصی با حضور فعالان واقعی کسب و کار خرما منجر به رونق این محصول ارزشمند در سالیان آتی خواهد گردید.

چهارمین نمایشگاه بین‌المللی خرما و صنایع وابسته روز سه شنبه ۱۴۰۱/۱۰/۲۷ با حضور رئیس انجمن ملی خرما ایران جناب آقای مهندس محسن رشیدفرخی، رئیس انجمن خرماهای استان بوشهر جناب آقای مهندس ندیر پورجم، رئیس اتاق بازرگانی استان بوشهر جناب آقای خورشید گزدرازی، مدیرعامل شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی استان بوشهر و فعالین حوزه خرما برگزار شد.

۵۵ غرفه به مدت چهار روز از ساعت ۱۷ تا ۲۲ پذیرای بازدیدکنندگان بودند. نمایشگاه بین‌المللی خرما در بوشهر به دنبال توسعه کسب و کارهای این محصول است. معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری بوشهر گفت: جشنواره بین‌المللی خرما و صنایع وابسته در بوشهر به دنبال کمک به رونق اقتصادی و توسعه کسب و کارهای مربوط به خرما در کشور و بویژه استان بوشهر است.

خورشید گزدرازی در گفت و گو با خبرنگاران اظهار کرد: بر اساس برنامه‌ریزی انجام شده چهارمین نمایشگاه خرما استان بوشهر با حضور مسئولان ارشد کشوری و همچنین نمایندگان از استان‌های خرما خیز برگزار گردید. وی افزود: استان بوشهر با بیش از ۶ میلیون اصله نخل و تولید بیش از ۱۶۵ هزار تن خرما ظرفیت مهمی برای فرآوری، صادرات و حضور در بازارهای جهانی فراهم کرده است. رئیس اتاق بازرگانی بندر بوشهر تصریح کرد: در همین زمینه نمایشگاه و همایش ملی خرما با رویکرد افزایش سرانه مصرف خرما، گسترش و شناسایی بازارهای ملی و صادراتی جدید در جهت رونق اقتصادی این محصول استراتژیک برگزار می‌شود. محسن رشید فرخی رئیس انجمن ملی خرماهای ایران گفت: تجارب جهانی و بین‌المللی نشان داده است که برگزاری نمایشگاه تخصصی در مبادی تولید و استان‌ها و مناطق تولید کننده خرما می‌تواند

برگزاری همایش بین المللی خرما و صنایع وابسته در استان بوشهر

آنها باعث لغو قراردادهای صادرکنندگان کشور با طرف های خارجی شده ضرورتی اجتناب ناپذیر است. گذر از ادامه داد: جلوگیری از صدور بخشنامه ها و رویه های خلق الساعه که بدون ملاحظه شرایط سخت تولید کننده و صادرکننده لحاظ شده از دیگر ضرورت های مهم در حوزه خرما است. وی گفت: الزام به رعایت ماده ۲۴ قانون بهبود محیط کسب و کار در مورد ضرورت رعایت بازه زمانی مناسب از صدور بخشنامه تا اجرای آن طوریکه باعث ضرر تولیدکننده و صادرکننده و رویگردانی طرف های خارجی از انعقاد قرارداد با فعالان اقتصادی نگردد از دیگر ضرورت های مهم برای رونق اقتصاد خرما است. رئیس اتاق بازرگانی بندر بوشهر گفت: تامین مالی و سرمایه در گردش صادرکنندگان و اعطای تسهیلات با سود و دوره تنفس مناسب با توجه به وجود انبوهی از خرما در سردخانه های کشور، استفاده از شرکت های دانش بنیان و پارک های علم و فناوری در راستای بهره مندی از تکنولوژی های روز دنیا برای حضوری شایسته در بازارهای جهانی، تاسیس سازمان خرما همانند سازمان چای که حلقه تولید تا مصرف داخلی و خارجی را به خوبی حمایت کرده از جمله ملزومات صنعت خرمای کشور است که باید مورد توجه جدی قرار گیرد.

ارزآوری صادرات خرمای کشور قابلیت یک میلیارد دلاری دارد

رئیس انجمن ملی خرما گفت در زمان حاضر سالانه از محل صادرات خرما بین ۳۰۰ تا ۴۰۰ میلیون دلار ارز عائد کشور می شود که در صورت افزایش بهره وری این صنعت یک و نیم میلیارد دلار برای کشور تولید ثروت کند و با پشت سر گذاشتن صنعت پسته می تواند به عنوان نخستین صنعت باغی کشور عرض اندام کند. محسن رشید فرخی با تاکید بر اینکه صادرات ۳۰ درصدی محصول خرما مشکلی برای

همایش بین المللی خرما و صنایع وابسته در آیینی با حضور نایب رییس دوم مجلس شورای اسلامی، سفیر بنگلادش در ایران، سرکنسول افتخاری سفارت مغولستان شماری از مسئولان کشوری و استانی در بوشهر برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی اتاق بوشهر، رئیس اتاق بازرگانی بندر بوشهر در این آیین گفت: سالانه هفت میلیون تن خرما در دنیا تولید می شود که از این میزان ایران با یک میلیون و ۳۰۰ هزار رتبه سوم دنیا را به خود اختصاص داده است.

خورشید گذر از افزایش افزود: با این حال در رتبه بندی ارزش جهانی، ایران در رتبه نهم قرار دارد زیرا این محصول استراتژیک با وجود برخورداری از ظرفیت های کم نظیر نتوانسته به طور شایسته به بازارهای جهانی راه پیدا کند که از اصلی ترین دلیل آن چالش ها و مشکلات موجود در زمینه زنجیره ارزش خرمای ایران بویژه در بخش فرآوری است.

وی ادامه داد: همچنین براساس گزارش مرکز پژوهش ها علاوه بر خطر از دست رفتن جایگاه بین المللی خرمای کشور، مصرف سرانه خرما در داخل نیز در مقایسه با سال های گذشته کاهش یافته است که باید در این زمینه احساس خطر کرد زیرا این محصول علاوه بر اینکه یکی از اقلام عمده صادرات غیرنفتی و کشاورزی در ارزآوری کشور محسوب می شود از منابع تامین نیازهای غذایی و ایجاد اشتغال و درآمدزایی در مناطق شهری و روستایی است.

گذر از اظهار کرد: ضعف کشور در حوزه خرما بنیادی است که در کل فرایند از زمان کاشت تا برداشت، فرآوری و بسته بندی، بهداشت و ایمنی، تولید تا مصرف و مهم تر از همه در صادرات آن مشاهده می شود.

وی گفت: اصلاح قوانین مخمل و ناکارآمد که بارها به هنگام تثبیت محصول در بازار هدف، اثرات مخرب

ادامه...

مورد نیاز برای اجرای پروژه های طرح تحول نخیلات و تکمیل سدهای دالکی در شهرستان دشتستان و خائیز و باهوش در شهرستان تنگستان کاملاً حیاتی و مورد تأکید است.

با ایجاد ردیف اعتباری ویژه توسط دستگاه متولی (شرکت شهرک های صنعتی)، مطالعه و ایجاد زیرساخت شهرک تخصصی خرما در شهرستان دشتستان (فاز دوم شهرک صنعتی) هر چه سریع تر انجام شود.

مطالعه و احداث پایانه صادراتی و پایانه حمل و نقل محصولات کشاورزی توسط بخش خصوصی و با همکاری کامل دستگاه های متولی در زمینه صدور مجوز و ارائه تسهیلات بانکی، در شهرستان دشتستان انجام شود.

با توجه به اینکه هزینه های تولید خرما بر مبنای ارز آزاد انجام می شود، پیشنهاد می گردد در راستای رونق صادرات و ارز آوری، صادرکنندگان خرما از موضوع تعهد سپاری ارزی معاف و یا اجازه تهاتر (واردات محصولات کشاورزی، نهاده های کشاورزی و کالاهای اساسی، ماشین آلات، تجهیزات و ... به ازای صادرات خرما) به صادرکنندگان داده شود.

برابر بررسی های انجام شده، کشورهای شرق و جنوب شرق آسیا از ظرفیت های مناسبی برای بازار خرما برخوردار هستند. پیشنهاد می شود سازمان توسعه تجارت با حمایت از صادرکنندگان محصولات خرما از طریق اعزام به نمایشگاه ها، ارائه کمک های لجستیک، اعزام و پذیرش هیئت های تجاری، انجام مطالعات بازار و ... نسبت به گشایش و توسعه بازارهای جدید برای خرما کشور، اقدام نماید. با توجه به اخذ موافقت اولیه برای راه اندازی صندوق ملی حمایت از توسعه خرما، وزارت جهاد کشاورزی تأمین اعتبار لازم برای تشکیل صندوق مذکور را به عمل آورد.

در راستای تکمیل زنجیره ارزش خرما و توسعه خدمات بازاریابی و به هنگام سازی صنایع خرما، ردیف ویژه تسهیلاتی برای ساماندهی و توسعه کمی

مصرف داخلی به وجود نمی آورد می گوید: در شرایطی که اقتصاد کشور نیاز به تأمین ارز دارد می طلبد صادرات محصول خرما در راس کارها قرار گیرد و نباید با اندک افزایش قیمت محصول به یک باره بحث ممنوعیت صادرات مطرح شود.

او معتقد است: وضع قوانین خلق الساعه و غیر کارشناسی که از جمله آن ممنوعیت ۱۶ روزه صادرات این محصول در سال ۹۷ است کارنامه صادراتی فعالان بخش خرما را خراب کرد.

به گفته رشید فرخی با توجه به خشکسالی های پیاپی آنچه امروز صنعت خرما به آن نیاز دارد ارتقای بهره وری در واحد سطح است چرا که با توجه به شرایطی آبی کشور امکان افزایش در هکتار برای نخیلات وجود ندارد.

رشید فرخی در باره تهاتر ارزی می گوید: شکی نیست که باید ارز را برگرداند ولی باید بین محصولات صادراتی پتروشیمی و کشاورزی تفاوتی قابل شد.

او در مورد اقتصاد سیاسی بیان می کند: اقتصاد سیاسی به این معنی نیست که سیاست در اقتصاد می تواند دخالت کند بلکه به این معنی است که سیاست می تواند با اقتصاد تعامل داشته باشد و اگر به معنی مداخله باشد به عواقبی مانند امروز دچار می شویم.

به گفته رشید فرخی مهم ترین راهکار برای برطرف کردن مشکلات پیش روی فعالان صنعت خرما کشور حضور در نمایشگاه های بین المللی و داخلی است چون با حضور در نمایشگاه ها با نمونه ها و سلیقه های مختلف کاری آشنا می شویم و فرصتی برای برطرف کردن کاستی ها فراهم می شود.

در پایان مهندس پورجم رئیس انجمن خرما استان بیانیه چهارمین همایش ملی خرما را قرائت نمود که به شرح ذیل است:

«بیانیه پایانی چهارمین جشنواره بین المللی خرما و صنایع وابسته استان - دی ماه ۱۴۰۱»

تسریع در تأمین و توزیع اعتبارات ملی و استانی

ادامه...

با همگانی قرار داده و برنامه لازم برای مدیریت آن در نخیلات کشور اجرا نماید. خرما و محصولات خرمایی در برنامه غذایی و سبدهای حمایتی ادارات (آموزش و پرورش، دانشگاه ها، نیروی نظامی و انتظامی، مددجویان کمیته امداد امام خمینی(ره) و بهزیستی، سایر دستگاه های دولتی، هواپیمایی و ...) گنجانده شود. رویداد «جشنواره بینالمللی خرما و صنایع وابسته استان» در تقویم وزارت جهاد کشاورزی گنجانده شود.

و کیفی صنایع تبدیلی، تکمیلی، بسته بندی و سردخانه ها با نرخ سود تک رقمی و بازپرداخت طولانی، از محل اعتبارات صندوق توسعه ملی توسط وزارت جهاد کشاورزی و سازمان برنامه و بودجه مشخص و اجرایی گردد.

با توجه به کمبود کارگران ماهر و افزایش هزینه های تولید، توسعه مکانیزاسیون در عملیات داشت و برداشت خرما اجتناب ناپذیر است؛ لذا درخواست میشود برای تولید و واردات ماشین آلات و تجهیزات مربوط به خرما، نسبت به تخصیص تسهیلات ارزان قیمت توسط دستگاه های متولی و پیش بینی معافیت های حقوق ورودی اقدام شود.

به منظور توسعه فناوری و مکانیزاسیون در بخش تولید و تکمیل زنجیره ارزش خرما، وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی برنامه ریزی لازم جهت همکاری سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (یونیدو) انجام دهند.

به منظور توسعه فناوری در خرما و پاسخ به نیازهای فناورانه این حوزه، وزارت جهاد کشاورزی با پیشبینی ردیف اعتباری ویژه و با همکاری پارک علم و فناوری نسبت به توسعه واحدهای فناوری و دانشبنیان در استان های خرماخیز اقدام نماید.

در راستای بهبود امنیت غذایی و افزایش سلامت جامعه و نظر به ارزش غذایی بالای خرما و با توجه به پیشینه استفاده از خرما در تهیه نان، پیشنهاد میشود دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی با همکاری پارک علم و فناوری نسبت به تولید دانش فنی و محصول فناورانه برای نان غنی شده با خرما اقدام نماید.

در چند سال اخیر به دلیل پدیده خشکسالی و شیوع و تهدید جدی برخی آفات خرما به ویژه چوبخواران، بخش عمدهای از نخیلات کشور دچار خسارات جدی و جبران ناپذیری شده اند. با توجه به فراگیر بودن دامنه این آفات و عدم امکان مبارزه با آنها توسط باغداران، تأکید میشود سازمان حفظ نباتات کشور این آفات را در گروه آفات عمومی و

حضور انجمن ملی خرمای ایران در نمایشگاه زندگی سالم

نخستین نمایشگاه تخصصی زندگی سالم از ۵ تا ۷ بهمن ماه ۱۴۰۱ در مرکز نمایشگاهی برج میلاد با حضور انجمن ملی خرمای ایران، انجمن ارگانیک، تشکل های مرتبط، مشاوران و متخصصان تغذیه ایی و کارشناسان صنایع غذایی برگزار شد.

میلاد بهادری، مدیرعامل گروه رسانه ای آتا و دبیر برگزاری اولین نمایشگاه تخصصی زندگی سالم، با اشاره به اهمیت رویدادهای سلامت محور در جهان می گوید: نمایشگاه های سلامت محور در دنیا و به ویژه کشورهای توسعه یافته مفهومی شناخته شده است، این در حالی است که این سبک از رویدادها هنوز در ایران نوپاست و نتوانسته آنگونه که باید نقش آفرینی کند. وی در بیان اهمیت رویدادهای سلامت محور می افزاید: نمایشگاه زندگی سالم از آن جهت اهمیت داشت که با فرهنگ سازی مصرف و معرفی محصولات غذایی ارگانیک، سلامت محور و رژیمی، توجه مخاطبان تخصصی را که قدرت جریان سازی در جامعه را دارند، به خود جلب کند. ایشان یکی از تفاوت های اصلی نمایشگاه تخصصی زندگی سالم با نمایشگاه های دیگر را طیف افرادی دانست که از نمایشگاه بازدید می کنند و گفت: نمایشگاه های برگزار شده قبلی که عمدتاً خوب هم بودند، عموم مردم را بازار هدف قرار دادند. با این حال نمایشگاه زندگی سالم، دامنه فعالیت خود را گسترده تر کرد و طیف وسیعی از متخصصان و مشاوران تغذیه، باشگاه داران ورزشی، ورزشکاران، شرکت های پخش محصولات غذایی و فروشگاه های ارگانیک را پوشش داد، به همین دلیل با استقبال و مشارکت بی نظیر شرکت های تولید کننده، مواجه شدیم.

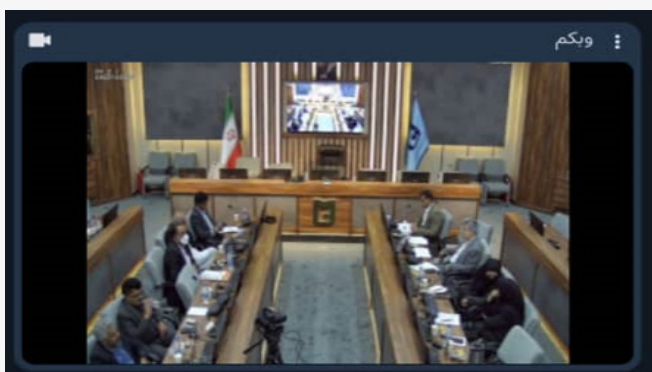
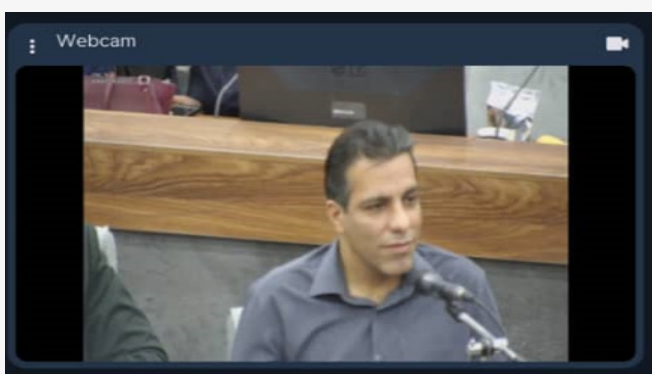
دومین نشست بررسی چالش ها و فرصت های بسته بندی خرماي استان سيستان و بلوچستان

جلسه بررسی فرصت ها و چالش ها و راهکارهای توسعه صادرات خرما در کشور و در استان سیستان و بلوچستان با همت مرکز بنیاد ملی نخبگان و دانشگاه سیستان و بلوچستان، شرکت شهرکهای صنعتی و انجمن ملی خرماي ایران برگزار گردید. ابتدا در جلسه بخش خصوصی به مسائل و مشکلاتی که در حوزه صادرات خرماي رقم مضافتی، ربي و سایر ارقام در سایر استان داشتند را مطرح نمودند. در ادامه سازمان های دولتی (سازمان صمت، سازمان جهاد کشاورزی استانداري) پاسخگوی این مشکلات بودند و راهکارهایی پیشنهاد دادند. آقای اکبری به نمایندگی از اتاق بازرگانی بم و انجمن ملی خرماي ایران توضیحات کاملی در خصوص فعالیت هایی در راستای توسعه صادرات خرما ارائه نمودند. همچنین دبیر انجمن ملی خرماي ایران آقای تکلوزاده در ابتدای جلسه فعالیت های انجمن خرما جهت بهبود فضای کسب و کار خرما را اشاره نمودند. مصوبات جلسه این نشست به شرح ذیل می باشد:

حضور فعالین کسب و کار خرماي سیستان و بلوچستان در نمایشگاه های بین المللی مواد غذایی با حمایت مالی و پشتیبانی سازمان های دولتی حمایت کامل در راستای بهبود و راه اندازی سایت های تخصصی و چند زبانه

برگزاری کلاس های آموزشی مستمر و کاربردی در مبادی تولید توسط سازمان های دولتی همچنین جلسه ای در اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی زاهدان با حضور دبیر انجمن ملی خرماي ایران، عبدالحکیم ریگی رئیس اتاق زاهدان، آقای اکبری و آقای شهنازی برگزار گردید.

هدف از برگزاری این جلسه فعال تر سازی انجمن خرماي استان سیستان و بلوچستان بود و مصوب گردید آقای حمید رضا خاوری به عنوان دبیر انجمن خرماي استان سیستان و بلوچستان آغاز به فعالیت نمایند.

مسابقه تولید فرآورده های خرمایی

در حاشیه چهارمین نمایشگاه بین المللی خرما، مسابقه (تولید فرآورده های خرمایی) در بوشهر توسط انجمن ملی خرمای ایران برگزار گردید. همچنین داوران محترم فرآورده های خرمایی را بر اساس طعم، بافت، رنگ، عطر و اصالت رتبه بندی نمودند.

اسامی سه نفر برگزیده به شرح ذیل میباشند:

۱. مریم کوهی

۲. زینت صمصامی

۳. معصومه سلیمی فرد

جهت اطلاع از مسابقه ها و اطلاعیه های انجمن ملی خرمای ایران میتوانید سایت انجمن به نشانی irandatesorg.com را دنبال نمایید.

انجمن ملی خرمای ایران

اعضای محترم انجمن ملی خرمای ایران

با سلام و عرض ادب؛

احتراماً با توجه به پیش رو بودن نمایشگاه صنایع غذایی (اگروفود ۱۴۰۲)، انجمن ملی خرمای ایران در نظر دارد پايون تخصصی خرمای کشور را در یکی از سالن های نمایشگاه اگروفود تهران برگزار نماید. از علاقمندان درخواست میگردد در صورت تمایل، آمادگی خود را به این انجمن اعلام فرمایند.

شایان ذکر است تخفیفات ویژه ایی برای اعضای محترم انجمن در این پایون در نظر گرفته شده است.

علاقمندان میتوانند جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره های ذیل تماس حاصل فرمایند.

شماره واتس آپ: ۰۹۱۰۸۱۰۱۵۲۰

تلفن: ۰۲۱ ۸۸۳۸۱۳۴۱

راه های ارتباطی با انجمن ملی خرمای ایران

اینستاگرام، تلگرام، سایت، واتس اپ، ایمیل و تلفن از راه های ارتباطی با انجمن ملی خرمای ایران میباشد. اخبار اقتصادی، اطلاعیه ها، نمایشگاه ها، بخشنامه ها، وبینار های آموزشی و اعزام هیات های تجاری از طریق این شبکه ها اطلاع رسانی و در دسترس اعضا قرار میگیرد.

سایت: irandatesorg.com

ایمیل: info@irandatesorg.com

کانال تلگرام: <https://t.me/anjomanmelikhorma>

صفحه اینستاگرام: [@naid.ir](https://www.instagram.com/naid.ir)

تلفن: (۰۲۱)۸۸۳۸۱۳۴۱

فکس: (۰۲۱)۸۸۳۸۱۳۴۰

روابط عمومی: ۰۹۱۳۱۴۴۰۲۸۶

واتس اپ: ۰۹۱۰۸۱۰۱۵۲۰

irandatesorg.com

[@naid.ir](https://www.instagram.com/naid.ir)

<https://t.me/anjomanmelikhorma>

۰۹۱۰۸۱۰۱۵۲۰

خیابان مفتح، پایین تر از میدان هفت تیر، کوچه افشار، پلاک ۸، طبقه سوم
تلفن: ۰۲۱۸۸۳۸۱۳۴۱
فکس: ۰۲۱۸۸۳۸۱۳۴۰
واتس اپ: ۰۹۱۰۸۱۰۱۵۲۰
کدپستی: ۱۵۷۳۷۱۳۷۱۹